

Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“
Европска банка за обнову и развој

Студија процене утицаја на животну средину и друштвено-економске аспекте, процена климатских промена и техничка процена за брану Памбуковица у Србији

План управљања заштитом животне средине и друштвено-економским аспектима

Референтни број: 2026/13

Коначна верзија за издавање | 06.03.2026.

Овај извештај узима у обзир посебне инструкције и захтеве нашег клијента. Није намењен за било које треће лице, нити се било које треће лице може на њега позивати. Не преузима се одговорност према било ком трећем лицу. Овај извештај узима у обзир посебне инструкције и захтеве нашег клијента. Није намењен за, нити било које треће лице може да се на њега позива и не преузима се одговорност ни према којем трећем лицу.

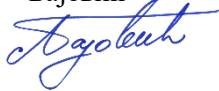
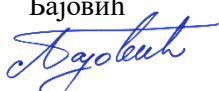
Број посла 303066-00

Arup d.o.o. Beograd (Savski venac)
Булевар војводе Мишића 17/4
Пословна зграда БИГЗ
11040 Београд
Република Србија
arup.com

© Enter image copyright here

Верификациони лист

Назив пројекта	Студија процене утицаја на животну средину и друштвено-економске аспекте, процена климатских промена и техничка процена за брану Памбуковица у Србији
Назив документа	План управљања заштитом животне средине и друштвено-економским аспектима
Број посла	303066-00
Број документа	2025/13
Деловодни број	ESIA Том II

Ревизија	Датум	Име фајла		
Коначна верзија	12/08/2025	Опис	Коначна верзија	
			Припремио/ла	Провера
		Име	Melih Mumcu / Милош Ана Видаковић	Александар Бајовић
		Потпис		
Коначна верзија за јавно објављивање	15/12/2025	Име фајла	Коначна верзија за јавно објављивање	
		Опис		
			Припремио/ла	Провера
		Име	Melih Mumcu / Милош Ана Видаковић	Александар Бајовић
		Потпис		
Коначна верзија за издавање	06/03/2026	Име фајла		
		Опис	Коначна верзија за издавање	
			Припремио/ла	Провера
		Име	Melih Mumcu / Милош Ана Видаковић	Александар Бајовић
		Потпис		

Издати верификациони лист уз документ

Садржај

Скраћенице	1
1. Увод	2
1.1 Опис пројекта	2
1.2 ESMP циљеви	4
2. Захтеви пројекта, прописи и стандарди	5
2.1 Законска регулатива, стандарди и смернице	5
2.2 Извештај о процени утицаја на животну средину у Србији	9
3. Организациона структура	10
3.1 ESHS улоге и одговорности ЈВП Србијаводе	10
3.2 Извођач	12
3.3 Фаза операције	14
4. Менаџмент систем	15
4.1 Планови управљања ESHS током изградње	15
4.2 Планови управљања ESHS током оперативне фазе	25
5. ESHS Управљачке мере	31
5.1 Фаза изградње	31
5.2 Фаза експлоатације (O&M)	34
5.3 Спољно извештавање	34
6. Мониторинг	35
7. Управљање променама	42
8. Обука	45
8.1 Јавно водопривредно предузеће	45
8.2 Извођач	45
9. Преглед управљања	46
10. E&S Обавезе и мере за ублажавање	47

Табеле

Табела 1 Улоге и одговорности Србијавода у области животне средине, здравља и безбедности (ESHs)	10
Табела 2 Организација извођача радова – улога и одговорности	12
Табела 3 Планови управљања, процедуре и политике Србијавода	15
Табела 4 Планови управљања, процедуре и политике извођача радова	19
Табела 5 Оперативни ESHs планови управљања – Србијаводе	25
Табела 6 План праћења (мониторинга) утицаја на животну средину и друштво	35

Илустрације

Слика 1 Локација акумулације бране Памбуковица са потенцијалном површином за наводњавање	3
--	---

Слика 2 Кључне стране у пројекту изградње бране	4
Слика 3 Дијаграм процедуре управљања променама у области заштите животне средине, друштвено здравља и безбедности (ESHS)	43

Цртежи

No table of figures entries found.

Слике

No table of figures entries found.

Фотографије

No table of figures entries found.

Прилози

No table of figures entries found.

Додаци

No table of contents entries found.

Скраћенице

Скраћенице	Дефиниција (превод)
ATS	Систем праћења активности
BMP	План управљања биодиверзитетом
CESMP	План управљања заштитом животне средине и друштвено-економским аспектима у току изградње
E&S	Животна средина и друштвени аспекти
ESCP	План контроле ерозије и наноса
ESHS	Животна средина, друштвени аспекти, здравље и безбедност
ESIA	Процена утицаја на животну средину и друштво
ESMP	План управљања животном средином и друштвеним аспектима
GIP	Добра међународна пракса
H&S	Здравље и безбедност
HSE	Здравље, безбедност и животна средина
IFC	Међународна финансијска организација
INNS	Инвазивне неаутохтоне врсте
ISRBC	Међународна комисија за слив реке Саве
IUCN	Међународна унија за очување природе
KPI	Кључни индикатор учинка
MAFWM	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
MUPC	Општинско јавно комунално предузеће
O&M	Рад и одржавање
OHS	Заштита здравља и безбедности на раду
OHSMMP	План управљања здрављем и безбедношћу на раду
PIU	Јединица за спровођење пројекта
PPE	Лична заштитна опрема
PR	Услов за реализацију
PWMC	Јавно водопривредно предузеће
RAMS	Изјава о процени ризика и методологији
RMMP	План управљања ресурсима и материјалима
RS	Република Србија
SEA	Стратешка процена утицаја на животну средину
SMP	План управљања подизвођачима
SPRP	План превенције и реаговања на изливања
WEMMP	План праћења и ублажавања утицаја на водену средину
WMD	Управа за воде
WMP	План управљања отпадом

1. Увод

Овај извештај представља План управљања заштитом животне средине и друштвено-економским аспектима (ESMP) за брану Памбуковица. Сврха овог ESMP-а је да успостави робустан оквир за управљање и спровођење мера ублажавања и праћења које су наведене у Пројектној процени утицаја на животну средину и друштво (ESIA).

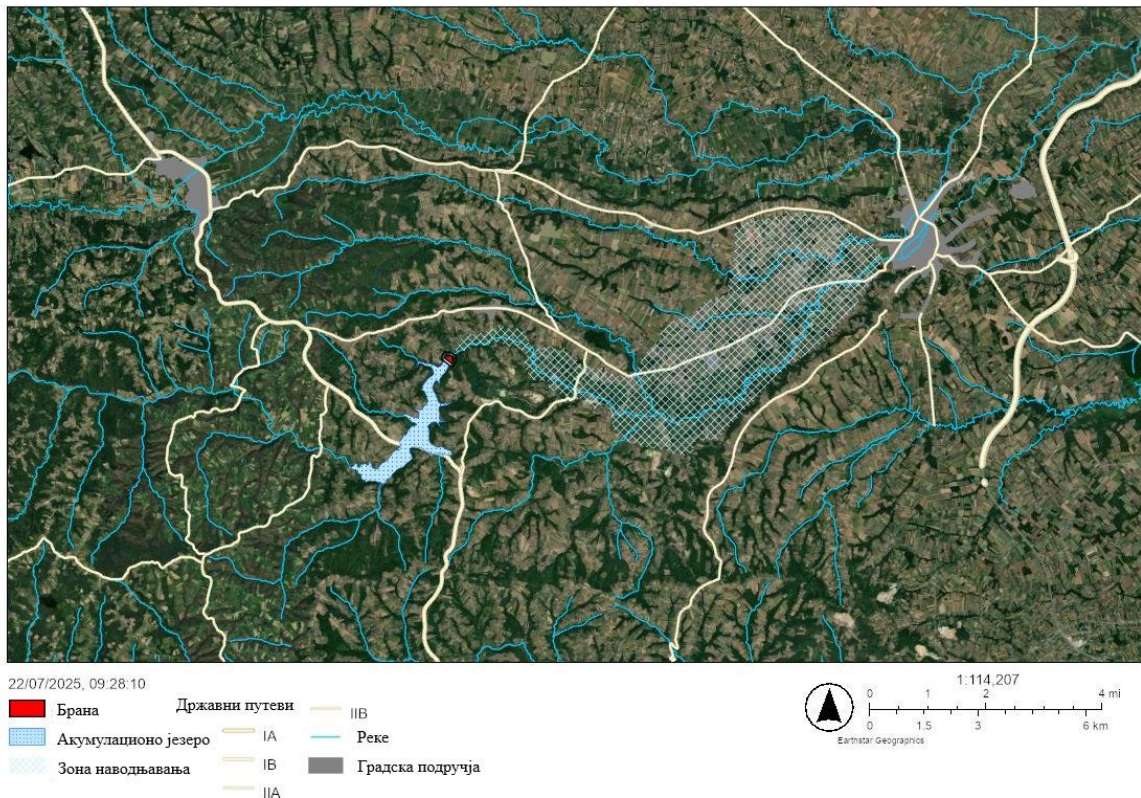
Овај ESMP ће спроводити Развијач пројекта и предложени будући оператор, Јавно водопривредно предузеће Србијаводе („PWMC Srbijavode“ или „Србијаводе“) (укључујући и инжењере ангажоване у њихово име), као и њихови извођачи радова, у складу са улогама и одговорностима представљеним у овом документу.

ESMP је „живи“ документ који ће бити предмет периодичног прегледа и ревизије, по потреби, током целог трајања Пројекта, како би се одговорило на промене и питања, укључујући, али не ограничавајући се на: специфичне примедбе заинтересованих страна, нове политичке захтеве и измене важећих закона и прописа, резултате праћења животне средине и друштвено-економских аспеката (E&S), као и промене у Пројекту, укључујући напредовање кроз фазе пројекта (пројектовање – изградња – пуштање у рад – рад и одржавање – и демонтажу).

1.1 Опис пројекта

Пројекат бране Памбуковица представља значајну иницијативу усмерену на решавање потреба за заштитом од поплава у сливу реке Колубаре, у северозападном делу Србије. Овај регион има дугу историју појава поплава које су проузроковале знатну штету становништву, привреди, инфраструктури и природним ресурсима. Пројекат обухвата изградњу вишенаменске бране на реци Уб, приближно 21 км узводно од њеног ушћа у реку Тамнаву.

Мапа локације

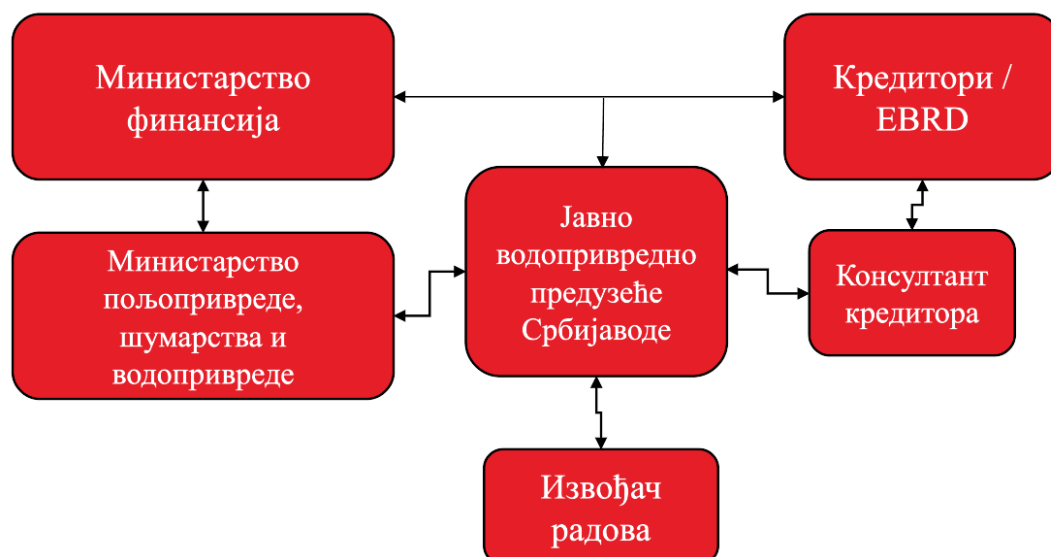
Слика 1 Локација акумулације бране Памбуковица са потенцијалном површином за наводњавање

Примарна сврха бране Памбуковица је заштита од поплава, док секундарне функције укључују наводњавање околних пољопривредних подручја, одржавање минималног еколошког протока у акумулацији и низводно од реке, као и задржавање седимената. Брана је пројектована као насипна брана висине 30,5 m са укупним капацитетом акумулације од 8,15 милиона кубних метара. Планирано је да изградња траје две до три године, а процењени век трајања бране је 80 година.

Изградња бране обухвата неколико кључних активности, укључујући ископе, бетонске радове на галерији преливника, изградњу насипа и завршне радове као што су адаптација галерије преливника у основни испуст и суву галерију. Пројекат такође укључује изградњу ерозивних брана узводно, ради контроле количине седимента који доспева у акумулацију бране.

Свакодневни рад бране Памбуковица је осмишљен тако да обезбеди равнотежу између снабдевања водом, потражње за водом и еколошких захтева. Ниво воде у акумулацији се одржава на или нешто изнад минималног оперативног нивоа како би се управљало поплавама и обезбедили еколошки протоци. Током периода високих протока, доњи испуст се користи за контролу испуштања воде како би се спречиле поплаве низводно. Брана такође обезбеђује минимални еколошки проток низводно ради подршке воденим екосистемима и квалитету воде.

Европска банка за обнову и развој тренутно разматра могућност финансирања Републике Србије, коју представља Министарство финансија. Кредит би финансирао изградњу нове акумулационе бране и инфраструктуре акумулације у Памбуковици, укључујући пратеће радове као што су ерозивне бране узводно, преусмеравање пута и сл. Средства кредита ће такође финансирати подршку у имплементацији пројекта, надзор радова и почетну накнаду. Пројекат ће спроводити Јавно водопривредно предузеће Србијаводе, национално тело одговорно за управљање водама, укључујући коришћење воде и заштиту од загађења. Оно је такође одговорно за управљање ризицима повезаним са водним телима (као што је ризик од поплава). Србијаводе послује у оквиру Управе за водопривреду, која је административни орган Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Слика 2 Кључне стране у пројекту изградње бране

Србијаводе ће изабрати извођача радова по принципу „пројектуј и изгради” (жути FIDIC) за изградњу Пројекта у складу са захтевима за заштиту животне средине и друштвених аспеката (E&S захтеви).

Сви ови захтеви морају бити пренети са Србијавода на извођача путем поступка јавне набавке и укључени у уговор.

У том случају, Извођач ће бити одговоран за испуњавање E&S обавеза пројекта, међутим, крајња одговорност остаје на Србијаводама. Србијаводе ће управљати пројектом. Очекује се да ће Србијаводе ангажовати мање извођаче за специфичне радове током експлоатације, као што су одржавање, обезбеђење, чишћење и сл.

1.2 ESMP циљеви

ESMP је документ специфичан за појекат који детаљно описује захтеве у области заштите животне средине, друштвене заштите и здравља и безбедности, у циљу ублажавања и минимализовања негативних утицаја. Циљ ESMP-а је да обезбеди ефикасно управљање захтевима у области заштите животне средине, друштвеним обавезама и ризицима по здравље и безбедност који су повезани са пројектом током фаза изградње и експлоатације. Конкретни циљеви ESMP-а су:

- Обезбеђивање институционалног механизма са јасно дефинисаним улогама и одговорностима за спровођење мера идентификованих у ESIA извештају.
- Минимализација свих негативних утицаја на животну средину, друштво и здравље и безбедност који произилазе из активности пројекта, применом предложених мера за ублажавање, контролних технологија и заштитних мера идентификованих кроз ESIA процес.
- Спречавање или надокнада било каквог губитка лица под утицајем пројекта.
- Спровођење активности пројекта у складу са релевантним законима Републике Србије и међународним смерницама (стандардима Пројекта).
- Унапређење позитивних утицаја на животну средину и друштво.
- Обезбеђивање програма праћења пројекта ради ефикасне имплементације мера за ублажавање утицаја.
- Обезбедити да сви ставови заинтересованих страна буду узети у обзир.

2. Захтеви пројекта, прописи и стандарди

Јавно водопривредно предузеће Србијаводе и његови извођачи радова током изградње и експлоатације (О&М) дужни су да испуне низ кључних захтева, прописа и стандарда у области заштите животне средине, друштвене заштите, здравља и безбедности (ESHS), као што је наведено у наставку. Овај ESMP има за циљ да подржи преношење ових стандарда у имплементацију Пројекта. У случајевима када су захтеви, прописи и стандарди пројекта неусклађени или у међусобном сукобу, Србијаводе и њихови извођачи се обавезују да ће применити најстрожији захтев.

2.1 Законска регулатива, стандарди и смернице

Закони
Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник РС, бр. 135/2004, 88/2010 и 94/2024)
Закон о процени утицаја на животну средину (Службени гласник РС, бр. 135/2004, 36/2010 и 94/2024)
Закон о заштити животне средине (Службени гласник РС, бр. 135/2004, 36/2009, 36/, 72/2009, 43/2011, 14/2016, 76/2018, 95/2018, 95/2018 и 94/2024)
Закон о планирању и изградњи (Службени гласник РС, бр. 72/2009, 81/2009, 64/2010, 24/2011, 121/2012, 42/2013, 50/2013, 98/2013, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019, 9/2020, 52/2021 и 62/2023)
Закон о заштити природе (Службени гласник РС, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010, 14/2016, 95/2018 и 71/2021)
Закон о заштити природе (Службени гласник РС, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 - измене, 14/2016, 95/2018 - други закони и 71/2021)
Закон о шумама (Службени гласник РС, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18)
Закон о заштити ваздуха (Службени гласник РС, бр. 36/09, 10/13 и 26/2021)
Закон о заштити од буке у животној средини (Службени гласник РС, бр. 36/09, 88/10 и 96/2021)
Закон о заштити земљишта (Службени гласник РС, бр. 112/15)
Закон о управљању отпадом (Службени гласник РС, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 и 35/2023)
Закон о амбалажи и амбалажном отпаду (Службени гласник РС, бр. 36/09 и 95/18)
Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима (Службени гласник СРС, бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и Службени гласник РС, бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 и 54/15)
Закон о водама (Службени гласник РС, бр. 31/2019)
Закон о просторном плану РС од 2010. до 2020. године (Службени гласник РС, бр. 88/10)
Закон о културном наслеђу (Службени гласник РС, бр. 71/94, 52/11 и 99/11)
Закон о безбедности и здрављу на раду (Службени гласник РС, бр. 101/05, 91/15, 113/17 и 35/2023)
Закон о раду (Службени гласник РС, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017, 113/2017, 95/2018)
Закон о мирном решавању радних спорова (Службени гласник РС, бр. 125/2004, 104/2009, 50/2018)
Закон о социјално-економском савету (Службени гласник РС, бр. 125/2004)
Закон о спречавању злостављања на раду (Службени гласник РС, бр. 36/10)
Закон о штрајковима (Службени гласник СРЈ, бр. 29/96 и РС, бр. 101/2005, 103/2012)
Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености (Службени гласник РС, бр. 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017 и 49/2021)
Закон о пензијском и инвалидском осигурању (Службени гласник РС, бр. 34/2003, 64/2004, 84/2004, 85/2005, 101/2005, 63/2006, 05/2009, 107/2009, 101/2010, 93/2012, 62/2013, 108/2013, 75/2014, 142/2014, 73/2018, 46/2019, 86/2019, 62/2021, 125/2022, 138/2022, 76/2023 и 94/2024)
Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом (Службени гласник РС, бр. 33/2006, 13/2016)
Закон о забрани дискриминације (Службени гласник РС, бр. 22/2009 и 52/2021)
Закон о равноправности полова (Службени гласник РС, бр. 104/2009 и 52/2021)
Закон о експропријацији (Службени гласник РС, бр. 53/95, 16/2001, 20/2009, 55/2013, 106/2016)
Закон о општем управном поступку (Службени гласник РС, бр. 18/2016, 95/2018 и 2/2023)
Закон о облигационим односима (Службени гласник РС, бр. 29/78, 38/85, 45/89, 57/89, 31/93, 1/2003, 18/2020)
Закон о одобравању споразума о очувању популација слепих мишева у Европи (Службени гласник РС - Међународни споразуми, бр. 13/2018)

Закон о пољопривредном земљишту (Службени гласник РС, бр. 62/2006, 65/2008, 41/2009, 112/2015, 80/2017 и 95/2018)
Закон о јавном информисању и медијима (Службени гласник РС, бр. 83/2014, 58/2015, 12/2016 и 92/2023)
Закон о енергетици (Службени гласник РС, бр. 145/2014, 95/2018, 40/2021, 35/2023, 62/2023 и 94/2024)
Закон о основама својинских односа (Службени лист СФРЈ, бр. 6/80, 36/90, СРЈ, бр. 29/96 и РС, бр. 115/05)
Закон о здрављу биљака (Службени гласник РС, бр. 41/09 и 17/19)
Закон о територијалној организацији (Службени гласник РС, бр. 129/2007, 18/2016, 47/2018 и 9/2020)
Закон о локалној самоуправи (Службени гласник РС, бр. 129/2007, 83/2014, 101/2016, 47/2018 и 111/2021)
Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја (Службени гласник РС, бр. 120/2004, 54/2007, 36/2010 и 105/2021)
Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама (Службени гласник РС, бр. 87/18)
Закон о заштити од пожара (Службени гласник РС, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18)
Закон о рударству и геолошким истраживањима (Службени гласник РС, бр. 101/2015, 95/2018 - други закон, и 40/2021)
Закон о хемикалијама (Службени гласник РС, бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15)
Закон о безбедности саобраћаја на путевима (Службени гласник РС, бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 - одлука Уставног суда, 55/2014, 96/2015 - други закон, 9/2016 - одлука Уставног суда, 24/2018, 101/2018, 81/41/ 87/2018, 23/2019, 128/2020 - други закон, 76/2023 и 19/2025)
Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање (Службени гласник РС, бр. 84/2004, 61/2005, 62/2006, 5/2009, 52/2011, 101/2011, 7/2012, 8/2013, 47/2013, 108/2013, 6/2014, 57/2014, 68/2014, 5/2015, 5/2016, 7/2017, 113/2017, 7/2018, 95/2018, 4/2019, 86/2019, 5/2020, 153/2020, 6/2021, 44/2021, 118/2021, 10/2022, 138/2022, 6/2023, 92/2023, 6/2024, 94/2024 и 8/2025)
Директиве
Директива о стратешкој процени утицаја на животну средину (Директива 2001/42/ЕС)
Директива о процени утицаја на животну средину (Директива 2014/52/EU)
Оквирна директива о водама (Директива 2000/60/ЕС)
Оквирна директива о отпаду (Директива 2008/98/ЕС)
Анекс II и IV Директиве о стаништима ЕУ (за следеће мишове, водоземце, рибе, водене макроинвертебрате)
Анекс IV Директиве о стаништима ЕУ (за гмизавце)
Директива о квалитету амбијенталног ваздуха и чистијем ваздуху за Европу (Директива 2008/50/ЕС)
Директива о минималним захтевима за безбедност и здравље на радном месту (Директива 1989/654/ЕЕЦ)
Директива о имплементацији минималних захтева за безбедност и здравље на привременим и мобилним радним местима (Директива 1992/57/ЕЕЦ)
Директива о процени и управљању буком у животној средини (Директива 2002/49/ЕС)
Очување природних станишта и дивље флоре и фауне (Директива о стаништима 92/43/ЕЕЦ)
Оквирна директива о безбедности и здрављу на раду (Директива 89/391/ЕЕЦ)
Директива о једнаком третману мушкараца и жена у шемама социјалног осигурања (Директива 2006/54/ЕС)
Директива против дискриминације на основу расе и етничког порекла (Директива 2000/43/ЕС)
Директива против дискриминације на раду на основу религије или уверења, инвалидитета, старости или сексуалне оријентације (Директива 2000/78/ЕС)
Директива о процени ризика на раду (Директива 83/391/ЕЕЦ)
Директива о једнаком третману мушкараца и жена у приступу и снабдевању добрима и услугама (Директива 2004/113/ЕС)
Предлог директиве Европског парламента о корпоративној одрживости и изменама директиве (ЕУ) 2019/1937
Директива о управљању безбедношћу на путевима (ЕС 2019/1936, измена ЕС 2008/96)
Директива о очувању дивљих птица (Директива 2009/147/ЕС)
Директива о поплавама (Директива 2007/60/ЕС)
Директива о одговорности за животну средину (Директива 2004/35/ЕС)
Директива о стратешкој процени утицаја на животну средину (Директива 2001/42/ЕС)
Интернационални стандарди и смернице
ЕБРД политика заштите животне средине и друштва 2019
Смернице Међународне комисије за велике бране (ICOLD)

Стандарди заштите животне средине и друштва (Светска банка, 2018)
Стандарди перформанси Међународне финансијске корпорације (IFC) (2012)
IFC стандарди перформанси о одрживости животне средине и друштва (2012)
EPs (EP4) (2020)
IFC опште смернице за животну средину, здравље и безбедност (2007)
Еспоо конвенција
Конвенција о очувању европске дивље природе и природних станишта (Бернска конвенција, 1979)
IUCN глобална листа угрожених врста на глобалном нивоу (2019)
IUCN црвена листа угрожених врста у Европи (2019)
Оперативни приручник Светске банке, BP4.37 – Безбедност брана
Међународна комисија за велике бране (ICOLD), Управљање безбедношћу брана, 2017
Комисија за безбедност брана Сједињених Америчких Држава (US FDSC): FEMA 64 водич за припрему ЕПП-ова за бране, 2013
Глобална анализа регулаторних оквира за безбедност брана и заједница низводно, Светска банка, 2020
Смернице Канадске асоцијације за бране за јавну безбедност око брана, 2011
IFC приручник за добру праксу „Еколошки токови за хидроелектране: Смернице за приватни сектор на тржиштима у развоју“ (2018)
Смернице Канадске асоцијације за бране за јавну безбедност око брана (2011)
ЕБРД технички водич за зелену економију (2022)
Методологија усклађивања са Париским споразумом „EBRD“
Смернице за процену климатских ризика од EUFIWACC, JASPERS и смернице најбоље праксе које води индустрија, укључујући Међународну асоцијацију за хидроенергију
Остала релевантна регулатива
Уредба о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја на животну средину и листе пројеката за које може бити потребна процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 114/08)
Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у водама и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", бр. 67/11, 48/12 и 1/16)
Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седиментима и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", бр. 50/12)
Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних опасних материја које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", бр. 24/14)
Уредба о класификацији вода ("Службени гласник СФРЈ", бр. 5/68);
Уредба о класификацији водотокова ("Службени гласник СФРЈ", бр. 5/68)
Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за процену индикатора буке, узнемиравању и штетним ефектима буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 75/10)
Уредба о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту ("Службени гласник РС", бр. 30/18 и 64/19)
1. Уредба о систематском праћењу стања и квалитета земљишта ("Службени гласник РС", бр. 73/19)
Уредба о условима и захтевима за праћење квалитета ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 11/10, 75/10 и 63/13)
Уредба о производима који постају посебни токови отпада након употребе, обрасцу за дневно евидентирање количине и врсте произведених и увезених производа и годишњем извештају, начину и роковима за подношење годишњих извештаја, обавезама плаћања, критеријумима за обрачун, износ и начину обрачуна и плаћања накнада ("Службени гласник РС", бр. 54/10, 86/11, 15/12, 41/13, 3/14, 81/2014, 31/2015, 44/2016, 43/2017, 45/2018, 67/2018 и 95/2018)
Уредба о класификацији објеката, активности и земљишта у категорије ризика од пожара ("Службени гласник РС", бр. 76/10)
Уредба о контроли коришћења и трговине дивљом флором и фауном ("Службени гласник РС", бр. 31/05, 45/05, 22/07, 38/08, 9/10, 69/11 и 95/18 закон)
Уредба о еколошкој мрежи ("Службени гласник РС", бр. 102/10)
Уредба о режимима заштите ("Службени гласник РС", бр. 31/12)
Уредба о утврђивању локација за метеоролошке и хидролошке станице државних мрежа и заштитним зонама око тих станица, као и врстама ограничења која се могу наметнути у заштитним зонама ("Службени гласник РС", бр. 34/13)
Уредба (ЕУ) 2020/852 (Таксономија) о успостављању оквира за олакшавање одрживих инвестиција, укључујући датум ступања на снагу и њене имплементационе и делегиране акте
Правилник о садржају студије о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 69/05)

Правилник о врсти и количини опасних материја на основу којих се припрема план за спречавање удеса ("Службени гласник РС", бр. 34/19)
Правилник о садржају политике спречавања удеса и садржају и методологији за израду извештаја о безбедности и плана за спречавање удеса ("Службени гласник РС", бр. 41/10)
Правилник о садржају информација о опасностима, мерама и поступцима у случају удеса ("Службени гласник РС", бр. 18/12)
Правилник о безбедности машина ("Службени гласник РС", бр. 58/16)
Правилник о техничким и другим захтевима за течна горива пореклом из нафте ("Службени гласник РС", бр. 111/15, 106/16, 60/17, 117/17, 120/17, 50/18, 101/18 и 93/19)
Правилник о техничким нормама за заштиту од пожара у индустријским објектима ("Службени гласник РС", бр. 1/18)
Правилник о техничким нормама за инсталације хидрантске мреже ("Службени гласник РС", бр. 3/18)
Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад са радном опремом ("Службени гласник РС", бр. 23/09, 123/12, 102/15 и 101/18)
Правилник о техничким нормама за нисконапонске електричне инсталације ("Службени гласник СФРЈ", бр. 53/88 и 54/88, и "Службени гласник СРЈ", бр. 28/95)
Правилник о техничким нормама за заштиту објеката од атмосферских пражњења ("Службени гласник СРЈ", бр. 11/96)
Правилник о начину и условима мерења и испитивања квалитета отпадних вода и садржају извештаја о мерењу ("Службени гласник РС", бр. 33/16)
Правилник о референтним условима за врсте површинских вода ("Службени гласник РС", бр. 67/11)
Правилник о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода ("Службени гласник РС", бр. 74/11)
Правилник о опасним материјама у водама ("Службени гласник СФРЈ", бр. 31/82)
Правилник о опасним материјама које се не смеју испуштати у воде ("Службени гласник СФРЈ", бр. 3/66 и 7/66)
Правилник о хигијенској исправности воде за пиће ("Службени гласник СРЈ", бр. 42/98 и 44/99, и "Службени гласник РС", бр. 28/19)
Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама за њихово испитивање ("Службени гласник РС", бр. 23/94)
Правилник о методама мерења буке, садржају и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени гласник РС", бр. 72/10)
Правилник о граничним вредностима изложености нејонизујућем зрачењу ("Службени гласник РС", бр. 104/09)
Правилник о листи електричних и електронских производа, мерама за забрану и ограничења употребе електричне и електронске опреме која садржи опасне материје и начину и поступку управљања отпадом од електричних и електронских производа ("Службени гласник РС", бр. 99/10)
Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада ("Службени гласник РС", бр. 56/10 и 93/19)
Правилник о складиштењу, паковању и обележавању опасног отпада ("Службени гласник РС", бр. 92/10)
Правилник о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање ("Службени гласник РС", бр. 114/13)
Правилник о обрасцу документа о кретању опасног отпада, обрасцу за претходно обавештавање, начину његовог подношења и упутству за њихово попуњавање ("Службени гласник РС", бр. 17/17)
Правилник о обрасцу за дневно евидентирање и годишње извештаје о отпаду са упутствима за њихово попуњавање ("Службени гласник РС", бр. 7/20)
Правилник о обрасцу за захтев за дозволу за третман, складиштење, поновну употребу и одлагање отпада ("Службени гласник РС", бр. 38/18)
Правилник о условима и методама за сакупљање, транспорт, складиштење и третман отпада који се користи као секундарна сировина или за енергетско опоравак ("Службени гласник РС", бр. 98/10)
Правилник о условима, методама и поступцима за управљање отпадним уљима ("Службени гласник РС", бр. 71/10)
Правилник о критеријумима за идентификацију типова станишта, типова станишта, осетљивих, угрожених, ретких и приоритетних станишта за заштиту и мерама за њихово очување ("Службени гласник РС", бр. 35/10)
Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива ("Службени гласник РС", бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16)
Правилник о листама штетних организама и листама биљака, биљних производа и прописаних објеката ("Службени гласник РС", бр. 7/10, 22/12 и 57/15)
Правилник о критеријумима за процену и поступку категоризације заштићених подручја ("Службени гласник РС", бр. 97/15)
Правилник о примени метода хидролошких мерења и осматрања ("Службени гласник РС", бр. 20/13)
Правилник о условима за успостављање допунских мрежа метеоролошких и хидролошких станица ("Службени гласник РС", бр. 30/14)
Стратегија биодиверзитета Републике Србије за период 2011-2018 ("Службени гласник РС", бр. 13/11)
Стратегија управљања отпадом за период 2010-2019 ("Службени гласник РС", бр. 29/10)
Детаљни регулациони план за "Брану Памбуковица на реци Уб" ("Службени гласник општине Уб", бр. 30/16)

Детаљни регулациони план за брану и вишенаменску акумулацију "Памбуковица" на реци Уб на територији града Ваљева за подручје К.О. Гола Глава ("Службени гласник града Ваљева", бр. 4/17)
Просторни план општине Уб ("Службени гласник општине Уб", бр. 13/12)
Генерални регулациони план "Уб 2025" ("Службени гласник општине Уб", бр. 16/12, 15/14 и 5/17)
Уредба о утврђивању листе пројеката који подлежу процени утицаја и листе пројеката за које може бити потребна процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 114/08)
Уредба о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива ("Службени гласник Републике Србије", бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016, 98/2016)
Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздуху из стационарних извора загађења, изузев постројења за сагоревање ("Службени гласник РС", бр. 111/15 и 83/21)
Правилник о категоријама отпада, испитивању и класификацији ("Службени гласник РС", бр. 56/10 и 93/10)
Уредба о техничким и другим захтевима за цемент ("Службени гласник РС", бр. 55/06)
Уредба о безбедности и здрављу на раду на привременим или мобилним градилиштима
План управљања сливом реке Дунав
План управљања сливом реке Саве
Оквирни план управљања седиментима реке Саве

2.2 Извештај о процени утицаја на животну средину у Србији

Процена утицаја на животну средину (ЕИА) издата је у мају 2020. године и одобрена од стране Министарства заштите животне средине у јуну 2020. године. ЕИА пружа детаљну анализу основних услова животне средине и процењује потенцијалне утицаје на различите компоненте животне средине као што су квалитет воде, квалитет ваздуха, ниво буке, биодиверзитет и коришћење земљишта. Такође процењује друштвене утицаје на локалне заједнице, укључујући потенцијално расељавање и промене у начину живота.

Одлука о одобрењу коју је издало Министарство заштите животне средине предвиђа да је носилац пројекта обавезан, током имплементације пројекта, да поступа у складу са условима свих надлежних органа и организација, као и да у потпуности спроводи мере заштите животне средине и програм праћења утицаја на животну средину, како је дефинисано у процени утицаја на животну средину (у поглављима 8 и 9).

У наставку су услови које „Србијаводе“ морају испунити на пројекту:

- Услови локације: Издато од стране Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре за изградњу бране Памбуковица са вишенаменским резервоаром.
- Услови заштите природе: Издато од стране Завода за заштиту природе Србије за локацијске услове за изградњу бране Памбуковица на реци Уб, у општини Уб и граду Ваљеву.
- Услови за очување, одржавање и коришћење: За израду плана детаљне регулације за брану Памбуковица на реци Уб, издато од стране Завода за заштиту споменика културе Ваљево.
- Водни услови: Издато од стране Републичке дирекције за воде Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.
- Технички услови: Издато од стране ЈКП „Ђунис“ Уб, укључујући презентацију бунара у зони акумулације „Памбуковица“.
- Услови пројектовања: Издато од стране Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.
- Услови за израду плана детаљне регулације: Издато од стране Јавног предузећа „Електромережа Србије“.
- Услови пројектовања: Издато од стране Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, огранак „Електродистрибуција Ваљево“.

- Обавештење о техничким условима: Издато од стране „Телеком Србија“.
- Обавештење о условима: Издато од стране Министарства унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Ваљево.
- Обавештење о техничкој документацији: Издато од стране Министарства одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру.

Резултати ЕИА студије су укључени у Студију о процени утицаја на животну средину и друштвено-економске аспекте, овај ESMP и друге допунске Е&S планове и процедуре.

Током имплементације пројекта, Министарство заштите животне средине може спроводити инспекцијске посете ради провере усклађености са прописаним мерама и правилне имплементације програма праћења. „Србијаводе“ су обавезне да обезбеде доступност све потребне документације, укључујући лабораторијске извештаје и друге релевантне записе, током инспекција које спроводи Министарство.

3. Организациона структура

3.1 ESHS улоге и одговорности ЈВП Србијаводе

Србијаводе је одговорна да омогући да ESHS мере ублажавања утицаја пројекта, укључујући одредбе овог ESMP-а, буду спроведене од стране свих учесника на пројекту. Ова улога ће укључивати текуће управљање утицајима ESHS-а, праћење учинка извођача, као и развој механизма за решавање питања заштите животне средине и друштвених аспеката, као и здравствених и безбедносних проблема. Србијаводе ће такође обезбедити да активности својих извођача (и било којих подизвођача) буду спроведене у складу са добрим праксама, чија ће имплементација бити захтевана кроз уговорну документацију. Србијаводе ће успоставити одговарајућу организациону структуру, одговорности и праксе и обезбедиће ресурсе неопходне за управљање ESHS-ом током реализације пројекта.

Табела испод представља предлог за састав ESHS тима Србијаводе који ће обезбедити ефикасну имплементацију пројекта. Важно је напоменути да појединачне позиције могу комбиновати више улога или одговорности, како је прикладно. Одговорности, где је применљиво, су подељене на изградњу (И), рад (Р) и где постоји преклапање на изградњу/рад (И/Р).

Табела 1 Улоге и одговорности Србијавода у области животне средине, здравља и безбедности (ESHС)

Улога	Одговорност
Сениор менаџмент	• Укупна одговорност за пројекат, укључујући реализацију у складу са важећим националним и међународним стандардима. • Обезбеђује доделу довољно ресурса за спровођење ESMP-а, укључујући организацију ESHS-а, дозволе, обуке, опрему и квалификовано особље. • Коначна одговорност за обезбеђивање спровођења потребних корективних мера, укључујући оне које се односе на утврђене неусаглашености или инциденте у области ESHS-а. • Обезбеђује периодични преглед ефикасности ESMP-а у складу са одредбама овог плана.
Менаџер за безбедност и здравље на раду (БЗР)	Квалификован стручњак са искуством у области безбедности и здравља на раду на пројектима финансираним из међународних извора. Дужности се обављају како на корпоративном, тако и на теренском нивоу. Одговорности током изградње и рада: • Информише интерни пројектни тим и извођаче о обавезама у области БЗР-а како су дефинисане у овом ESMP-у и релевантним плановима управљања БЗР-ом, и обезбеђује да се оне разумеју и примењују у свим фазама. • Обезбеђује да се ризици у области БЗР-а систематски идентификују, процењују и управљају њима. • Надгледа учинак извођача у области БЗР-а, укључујући спровођење обука, спровођење ревизија и имплементацију корективних мера.

Улога	Одговорност
	- Координира процесе извештавања и истраге инцидената у вези са здрављем и безбедношћу. - Обезбеђује да све активности на градилишту буду у складу са важећим прописима у области БЗР-а и добром међународном праксом.
Менаџер за заштиту животне средине	Квалификован стручњак са искуством у управљању заштитом животне средине на пројектима финансираним из међународних извора. Дужности се обављају како на корпоративном, тако и на теренском нивоу. Одговорности током изградње и рада: - Информише интерни пројектни тим и извођаче о обавезама у области заштите животне средине, како су дефинисане у овом ESMP-у и релевантним тематским плановима управљања, обезбеђујући разумевање и примену. - Обезбеђује да се ризици и утицаји на животну средину систематски идентификују и решавају. - Надгледа еколошки учинак извођача, укључујући преглед извештаја о мониторингу, инспекције на терену и координацију корективних мера. - Управља и прегледа еколошке уносе од стране инжењера и процењује њихове налазе мониторинга. - Управља буџетом који је додељен тиму за заштиту животне средине. - Води процес прегледа и прихватања планова управљања животном средином извођача. - Пружа подршку теренским тимовима у примени захтева из области животне средине и друштвених питања у оквиру ESMP-а и ширег система управљања E&S аспектима (ESMS).
Стручњак за биодиверзитет	- Обезбеђује да се мере за очување биодиверзитета спровode током целог животног циклуса пројекта бране и зоне наводњавања, посебно током фаза ископавања и изградње. - Прати и документује све активности у вези са биодиверзитетом, укључујући пресељење врста и заштиту станишта. - Спроводи процене утицаја на биодиверзитет и обезбеђује усклађеност са националним и међународним законима и смерницама о очувању природе. - Координира сарадњу са надлежним органима за заштиту природе и извештава о свим питањима у вези са биодиверзитетом која се појаве током изградње. - Обезбедити стручно надгледање свих активности управљања стаништима, њиховог унапређења и мера компензације (offset).
Менаџер за друштвено-економска питања	- Одговарајуће квалификован стручњак упознат са националним законодавством као и захтевима EBRD-а - Обезбеђује да тендерска документација за извођача, надзорног инжењера и друге консултанте садржи захтеве усклађене са мерама ублажавања наведеним у пакету ESIA – рад, безбедност заједнице, оштећење приватне и јавне имовине, укључивање заинтересованих страна и механизам за решавање жалби - Координира активности менаџера за експропријацију и менаџера за укључивање заинтересованих страна - Управља прегледом и прихватањем планова управљања ESHS-ом извођача - Обезбеђује стручни надзор над свим радовима на управљању стаништима, њиховом унапређењу и спровођењу компензационих мера
Менаџер за експропријацију	- Одговарајуће квалификован стручњак упознат са поступком експропријације у складу са националним законодавством и захтевима EBRD-а - Сарађује са општинама Уб и Ваљево у вези са поступком експропријације - Координира активности са пореском управом у вези са тржишном ценом земљишта - Обезбеђује благовремено ажурирање Плана обнове извора прихода (по потреби). - Обезбеђује спровођење мера из историјске експропријације земљишта са Планомкорективних мера за експропријацију - Представља Србијаводе у свим споровима у вези са поступком експропријације или у споровима у вези са оштећењем приватне имовине (током фазе изградње) - Прати учинак извођача у вези са привременом експропријацијом земљишта
Менаџер за укључивање	- Одговарајуће квалификован стручњак упознат са захтевима за укључивање заинтересованих страна на пројектима финансираним из међународних извора. - Обавља дужности како на корпоративном нивоу, тако и на терену.

Улога	Одговорност
заинтересованих страна и жалбе	- Координира спровођење Плана укључивања заинтересованих страна. - Прати спровођење активности из Плана укључивања заинтересованих страна (SEP) од стране трећих лица (извођачи, општине, државне агенције, судови). - Обезбеђује благовремено информисање заједница о свим радовима на Пројекту путем редовних састанака са заинтересованим странама и стара се да се дугорочни односи не наруше. - Пружа информације о потенцијалним питањима и дешавањима у локалним заједницама и са заинтересованим странама и доприноси спровођењу конкретних мера за спречавање и ублажавање ризика. - Идентификује кључне заинтересоване стране које је потребно укључити у оквиру процеса/активности укључивања и редовно ажурира мапирање заинтересованих страна у складу са њиховим активностима и односом према Пројекту. - Обезбеђује да активности укључивања заинтересованих страна буду документоване и да се води евиденција. - Одговоран је за опште обелодањивање информација о пројекту, медијско извештавање/саопштења за јавност. - Координира и управља спровођењем жалбеног механизма. - Прикупља жалбе и доставља повратне информације странама које су их поднеле. - Олакшава комуникацију између одговорних субјеката (Србијаводе, извођач, општина итд.) и лица која су поднела жалбе како би се обезбедило задовољавајуће решење. - Води регистар жалби. - Извештава Менаџера за друштвено-економска питања о спровођењу жалбеног механизма.
Експерт за културно наслеђе	- Квалификовани стручњак са образовањем из области антропологије и/или археологије, одговоран за пружање стручног мишљења у вези са управљањем културним наслеђем током животног циклуса пројекта. - Саветује у вези са идентификацијом, документацијом и заштитом локалитета културног наслеђа у оквиру подручја пројекта. - Пружа надзор и техничке смернице за спровођење Плана управљања културним наслеђем и процедуре за случајна открића. - Прегледа и одобрава процедуре извођача радова и материјале за обуку који се односе на културно наслеђе. - Координира са надлежним органима за културно наслеђе и обезбеђује усклађеност са националним законодавством и добром међународном праксом. - Подржава извештавање и решавање свих случајних открића или утицаја на културно наслеђе током изградње.

Е&S тим за управљање у оквиру Србијаводе, поменут горе, водиће све стране у Пројекту у погледу спровођења Е&S обавеза и обезбедиће да Пројекат буде изграђен и да функционише у складу са применљивим стандардима. Свакодневни Е&S надзор на терену спроводиће ЈВП Србијаводе, под њиховом пуном одговорношћу. Уколико Србијаводе одлучи да ангажује трећу страну (нпр. Инжењера) ради подршке овим активностима, такви задаци ће бити делегирани под директним надзором и одговорношћу Србијаводе.

3.2 Извођач

Извођач ће бити одговоран за испуњавање свих релевантних Е&S обавеза у складу са Е&S захтевима пројекта. Он ће формирати Е&S тим који ће укључивати све стручњаке наведене у наставку:

Табела 2 Организација извођача радова – улога и одговорности

Улога	Одговорност
Сениор менаџмент	- Обезбеђује укупно усмеравање и лидерство за пројекат, осигуравајући усклађеност са циљевима пројекта и очекивањима заинтересованих страна. - Одобрава стратешке одлуке у вези са еколошким, друштвеним и безбедносним учинком за пројекат бране и зоне наводњавања.

Улога	Одговорност
	- Обезбеђује да су обезбеђени адекватни ресурси (финансијски, људски, технички) за испуњење ESHS, културних и друштвених захтева. - Надгледа координацију између различитих тимова и заинтересованих страна, укључујући локалне власти и међународне финансијере. - Обезбеђује усклађеност са важећим националним и међународним законима и стандардима током целог животног циклуса пројекта.
Менаџер за здравље, безбедност и заштиту животне средине	- Надгледа спровођење система управљања здрављем, безбедношћу и заштитом животне средине (HSE) и обезбеђује усклађеност са прописима у области животне средине и безбедности током изградње бране и зоне наводњавања. - Одговоран је за развој и примену HSE процедура и политика током изградње, рада и затварања пројекта бране и наводњавања. - Обезбеђује редовно спровођење процене ризика и примену мера безбедности за раднике и локалне заједнице. - Прати ефикасност програма обуке у области безбедности и обезбеђује да је све особље на градилишту адекватно обучено. - Извештава виши менаџмент и спољне регулаторе о учинку у области HSE.
Менаџер за друштвено-економска питања	- Надгледа друштвено-економске аспекте пројекта, обезбеђујући да се управљање радном снагом, ангажовање заједнице, питања заинтересованих страна, привременог откупа и друштвено-економски утицаји ефикасно решавају. - Развија и управља спровођењем Плана управљања радном снагом уз стратегију локалног запошљавања. - Управља спровођењем Плана укључивања заинтересованих страна, са фокусом на локалне заједнице које су под утицајем пројекта изградње бране и зоне наводњавања. - Благовремено ажурира План обнове извора прихода (по потреби), као и управља спровођењем релевантних мера за обнављање извора прихода. - Управља механизмом за решавање жалби и обезбеђује да се питања која покрену локалне заједнице решавају благовремено и правично. - Блиско сарађује са менаџером за комуникацију са заједницом како би се обезбедило да заједнице под утицајем пројекта добију одговарајућу накнаду и подршку.
Службеник за везу са заједницом	- Развија и спроводи стратегије комуникације како би се обезбедила јасна и ефикасна размена информација са локалним заједницама у вези са напретком пројекта, утицајима и мерама ублажавања. - Одржава канале комуникације (нпр. информативне пунктове, онлајн платформе) за обавештавање заједнице и решавање забринутости. - Организује састанке и консултације ради информисања заједница о кључним фазама изградње. - Координира управљање жалбама и обезбеђује да се питања која покрену локалне заједнице решавају благовремено и правично. - Води регистар жалби. - Сарађује са менаџером за друштвена питања како би комуникација била усклађена са ширим друштвеним циљевима, укључујући програме накнада и подршке. - Извештава о активностима комуникације и ангажовању заједнице, укључујући повратне информације од локалних становника.
Специјалиста за биодиверзитет	Квалификован стручњак ангажован на пола радног времена или по потреби ради подршке активностима ублажавања утицаја на биодиверзитет током изградње. Одговорности: - Пружа подршку у спровођењу мера за очување биодиверзитета на терену, у складу са Планом управљања биодиверзитетом и смерницама заштите станишта које је обезбедила Србијаводе. - Помагање у праћењу активности на градилишту које могу утицати на биодиверзитет, посебно током уклањања вегетације, ископавања и других релевантних фаза. - Извештава о свим инцидентима у вези са биодиверзитетом извођачевог менаџера за ESHS и координира се са стручњаком за биодиверзитет из Србијаводе када је потребно. - Обезбеђује да се све мере пресељења врста и заштите станишта које су додељене извођачу спроводе и документују.

Улога	Одговорност
	Пружати подршку у спровођењу мера ублажавања и компензационих мера које су додељене Извођачу радова.
Стручњак за културно наслеђе	- Обезбеђује да се локалитети културног наслеђа у близини бране и зоне наводњавања идентификују, документују и заштите током изградње. - Спроводи План управљања културним наслеђем и процедуру за случајне налазе, укључујући обуку извођача о поступању у случају открића културног наслеђа. - Координира активности са надлежним институцијама за културно наслеђе и извештава о свим налазима или утицајима на локалитете културног наслеђа у зони изградње.
БЗР Стручњак	- Развија и спроводи протоколе за безбедност и здравље на раду (БЗР) посебно за грађевинске активности у оквиру пројекта бране и зоне наводњавања. - Спроводи редовне инспекције на градилишту како би се осигурало поштовање свих безбедносних процедура, и пријављује све ризике или прекршаје менаџеру за БЗР. - Надгледа обуку свих радника на градилишту у области БЗР пракси и обезбеђује да су планови за реаговање у ванредним ситуацијама успостављени за подручје изградње.
Стручњаци за заштиту животне средине	- Обезбеђује да се процедуре управљања животном средином наведене у ESIA спроведу током свих фаза пројекта, укључујући изградњу, рад и декомисију. - Проверава да ли се праћење животне средине спроводи у складу са процедурама и параметрима наведеним у ESIA и обезбеђује усклађеност са захтевима ESMP-а. - Надгледа спровођење мера ублажавања дефинисаних у ESIA/ESMP ради минимализације утицаја пројекта на животну средину. - Координира са БЗР менаџером ради благовременог решавања и ублажавања идентификованих ризика или проблема у области заштите животне средине. - Прегледа и обезбеђује да су извештаји о животној средини тачни и благовремено достављени, документујући усклађеност са обавезама у области заштите животне средине. - Обезбеђује усклађеност са националним прописима о заштити животне средине и међународним стандардима, пријављује сва одступања и препоручује корективне мере. - Сарађује са другим стручњацима (нпр. стручњаком за биодиверзитет, стручњаком за културно наслеђе) ради решавања преклапајућих питања у области животне средине. - Припрема и доставља редовне извештаје о еколошком учинку вишем менаџменту и регулаторним органима, истичући напредак у примени мера за ублажавање утицаја и статус усклађености. - Помаже у управљању ванредним ситуацијама у области заштите животне средине, укључујући изливања или неочекиване утицаје на животну средину, обезбеђујући да се спроведу одговарајуће процедуре реаговања.

Уколико током реализације пројекта надзор Србијавода над ESHS учинцима извођача укаже на недовољну контролу, недостатак ресурса за обезбеђење усклађености или неадекватне праксе, Србијаводе има право да наложи одговарајуће корективне мере том извођачу. Ово може укључивати захтев да извођач ангажује додатно ESHS особље и обезбеди додатне ресурсе.

3.3 Фаза операције

Србијаводе ће управљати Пројектом и формирати E&S тим за имплементацију ESMS током фазе рада. Организациона структура, улоге и одговорности биће дефинисани након процене институционалних капацитета.

4. Менаџмент систем

Ово поглавље представља планове управљања, процедуре и политике које ће током фаза изградње и рада пројекта развијати Србијаводе и извођач.

4.1 Планови управљања ESHS током изградње

4.1.1 Планови управљања и процедуре у надлежности ЈВП Србијаводе

Табела испод приказује кључне планове управљања, процедуре и политике неопходне за пројекат, које треба да развије и/или обезбеди Србијаводе као инвеститор Пројекта. Ови документи представљају основу за обезбеђивање усклађености са еколошким и друштвено-економским стандардима током целог животног циклуса пројекта. Такође дефинишу конкретне одговорности у области заштите животне средине, друштвено-економских питања, здравља и безбедности (ESHs), које ће бити пренете на извођаче током фазе изградње.

Табела 3 Планови управљања, процедуре и политике Србијавода

Менаџмент план	Препоручени садржај плана	Временски оквир
Политика заштите животне средине и друштвене одговорности	Преглед принципа заштите животне средине и друштвене одговорности који воде Пројекат: - Кратак увод у водеће принципе пројекта, са нагласком на одрживост у области заштите животне средине и друштвено-економску одговорност. Посвећеност заштити животне средине, укључивању заједнице и одрживом развоју: - Истиче се укупна посвећеност овим трима областима као суштинским вредностима пројекта. Улоге и одговорности у спровођењу политике: - Дефинишу се улоге и одговорности кључних заинтересованих страна укључених у спровођење политике. Коришћење воде и принципи укључивања заједнице у вези са тим: - Наводе се смернице за коришћење воде, њен утицај на животну средину и начин на који ће заједница бити укључена у овај процес. Упут на додатне самосталне E&S политике: - Наводе се све друге политике (нпр. управљање отпадом, људска права итд.) које ће бити развијене и интегрисане у оквир E&S политике. - Пружа се кратак преглед ових политика и њиховог обима, уз објашњење како допуњују главну E&S политику.	Развити пре почетка пројекта (или током фазе планирања пројекта).
Политика управљања људским ресурсима	- Преглед принципа управљања људским ресурсима, укључујући запошљавање, обуке и добробит запослених. - Посвећеност поштеним радним праксама, недискриминацији и поштовању људских права. - Поступци за решавање конфликта и механизми за подношење жалби запослених. - Сесије изградње капацитета у области HIV и AIDS-a, COVID-a, полно преносивих болести, сексуалне експлоатације, злоупотребе и узнемиравања (SEAH), родно заснованог насиља (GBV) и других сродних тема.	Развити и спровести пре почетка фазе изградње.
Политика безбедности и здравља на раду	- Преглед мера безбедности и здравља на раду ради обезбеђивања безбедног радног окружења. - Поступци процене ризика и стратегије ублажавања током фазе изградње и рада.	Развити пре почетка изградње и редовно ревидирати током трајања пројекта.

	- Поступци за реаговање у ванредним ситуацијама и протоколи за прву помоћ. - Улоге и одговорности у управљању здрављем и безбедношћу. - Редовно праћење и извештавање о учинцима у области безбедности.	
План управљања заштитом животне средине и друштвено-економским аспектима	- Детаљан опис процедура управљања заштитом животне средине и друштвеним питањима током свих фаза пројекта. - Мере ублажавања потенцијалних утицаја на квалитет ваздуха, воду, буку, биодиверзитет и др. - Програми праћења и индикатори перформанси. - Обавезе извештавања и механизми одговорности. - Улоге и одговорности за спровођење плана.	Овај документ се развија као део ESIA пакета. Биће ажуриран и додатно разрађен у складу са свим изменама/ажурирањима пројекта/дизајна, пре почетка фазе изградње и редовно ажуриран током целог животног циклуса пројекта.
План укључивања заинтересованих страна (укључујући жалбени механизам)	- Стратегија за идентификацију и укључивање заинтересованих страна током целог животног циклуса пројекта. - Методе и канали комуникације са локалним заједницама и заинтересованим странама. - Поступци за решавање забринутости и жалби. - Редовно извештавање заинтересованих страна о напретку пројекта. - Механизми за повратне информације и укључивање заједнице.	Развијен као део ESIA пакета. Редовно се ревидира (на годишњем нивоу) и ажурира по потреби током наредних фаза имплементације пројекта.
Корективни акциони план за експропријацију земљишта	- Ревизија историјске експропријације земљишта са прегледом процеса и процедура експропријације које су већ спроведене, и процена њихове усклађености са захтевима EBRD-а. - Идентификација власника земљишта и заједница који су под утицајем пројекта, заједно са механизмима за процену вредности и компензацију. - Стратегије компензације и пресељења. - Усклађеност са законским и регулаторним оквиром у области експропријације. - Механизми праћења и подношења жалби за стране под утицајем пројекта. - План корективних мера за ублажавање свих уочених недостатака између досадашњег процеса експропријације и захтева EBRD-а, како би се осигурало да је процес експропријације у потпуности усклађен са PR5.	Развијен као део ESIA пакета.
План обнове извора прихода	- Идентификација економски расељених лица и почетни подаци - Критеријуми подобности и матрица права - Мере за обнову извора прихода (нпр. обуке, улагања, подршка при запошљавању) - Укључивање и учешће заинтересованих страна - Механизам за решавање притужби - План имплементације и одговорности - Праћење, евалуација и буџет	Развијен као део ESIA пакета. Подлеже континуираној ревизији и ажурирању током сваке фазе имплементације пројекта, или најмање једном годишње. Спровођење мера за обнављање извора прихода, као и праћење и евалуација, спроводе се током целокупне имплементације пројекта.
План управљања биодиверзитетом (BMP)	- Стратегије заштите и обнове биодиверзитета током фазе рада. - Конкретне активности и под-планови, који обухватају еколошки мониторинг копнених и слатководних врста,	Развијен као део ESIA пакета. Релевантан за све фазе пројекта – пре изградње,

	управљање и унапређење станишта, укључујући остваривање нето добитка у складу са PR6. • Стратегија за рашчишћавање осетљивих локација, укључујући праћење и управљање активностима рашчишћавања. • Управљање и мере за контролу или елиминацију инвазивних неаутохтоних врста (INNS). • Континуирано праћење и прилагодљиво управљање ради заштите биодиверзитета. • Мере за ублажавања утицаја на водене врсте, укључујући обнову станишта. • Праћење успеха програма компензације за биодиверзитет.	током изградње и током рада. Видети Прилог Ц.
План ублажавања прекида приступа заједнице (CSMP)	• Мапирати све локације на којима би приступ путевима заједнице/домаћинстава могао бити прекинут; • Усагласити мере ублажавања са РАР-овима (привремене и трајне саобраћајнице, сигнализација/осветљење); • Водити записнике са састанака; • Дефинисати одговорности; • Успоставити редовну комуникацију са општинама и представницима катастра; • Пратити задовољство РАР-ова након имплементације; • Доставити План на одобрење Кредиторима; • Проверити задовољство након имплементације.	План се развија пре прве исплате и најкасније пре почетка радова. Мере се спроводе пре извођења радова на свакој погођеној локацији.

4.1.2 Планови и процедуре управљања у власништву извођача радова

Планови управљања извођача радова су оперативни контролни документи који дефинишу како ће се конкретне обавезе и мере ублажавања спроводити на терену и како ће се проверавати учинак.

Сваки извођач радова треба да развије План управљања заштитом животне средине и друштвене одговорности током изградње (CESMP) у складу са обимом својих радова. CESMP треба да буде у оквиру система управљања извођача и да оперативно спроводи све обавезе и мере ублажавања наведене у овом ESMP-у за примену на терену.

Садржај CESMP-а сваког извођача треба да укључује (али није ограничен на):

- Циљеве плана управљања / сврху и обим;
- Референтна документа (навођење других докумената на нивоу пројекта, упућивање на релевантне стандарде);
- Укупну организациону структуру извођача у области ESHS (заштита животне средине, здравља и безбедности и друштвено-економске одговорности);
- Идентификацију активности/операција на пројекту повезаних са утицајима које CESMP обрађује;
- Опис мера ублажавања утицаја и везе са под-плановима и процедурама где ће се оне детаљније разрадити;
- Особље извођача задужено за ESHS, улоге и одговорности;
- Захтеве за подизвођаче (укључујући самопраћење ESHS и извештавање извођачу);
- Управљање ризицима (Регистар ризика) и процес отпорности и опоравка;
- Контроле управљања:
 - Самопровера ESHS од стране извођача (учесталост, надзор инспекција сопствених и активности подизвођача, заједничке инспекције са Наручиоцем и сл.);

- ESHS осигурање од стране извођача (интерне и екстерне ревизије, прегледи управљања и сл.);
- Праћење (систем за евиденцију и надгледање ESHS активности до њиховог затварања);
- Обавештавање о непоштовању, евиденција и корективне мере;
- Извештавање и истрага ESHS инцидента;
- Програм праћења ESHS;¹
- ESHS извештавање (дневно, недељно, месечно, извештавање о кључним показатељима учинка и сл.);
- Управљање ESHS документацијом (вођење евиденције);
- Канали комуникације (интерни, екстерни, у хитним случајевима);
- Праћење и извештавање; потребе за обуком особља;
- Обука и компетентност;
- Процес управљања променама у ESHS.

Ризици повезани са фазом изградње морају бити процењени, а мере ублажавања дефинисане у Плану управљања здрављем и безбедношћу на раду (OHSMP) или укључене као део Плана управљања заштитом животне средине и друштвено-економским аспектима током изградње (CESMP).

Просторни обухват OHSMP-а или CESMP-а специфичног за пројекат треба да укључује (али није ограничен на) следеће:

- Све градилишне локације на пројекту,
- Све кампове за раднике и пратеће објекте,
- Све јаме и каменоломе који се користе за потребе пројекта,
- Све приступне путеве и транспортне руте које ће се користити у оквиру пројекта,
- Остале помоћне или привремене локације које користи извођач или подизвођачи, уколико је применљиво.

Основни процеси здравља и безбедности на раду извођача представљају основу за све програме/планове и процесе који се морају спровести на пројекту како би се обезбедило да се све активности изводе на одговарајући начин, у складу са регулаторним и специфичним захтевима пројекта.

Категорије или основни процеси здравља и безбедности на раду укључују опште процедуре безбедног рада, обуку и компетентност у области здравља и безбедности на раду, процедуре за опасне радове / дозволе за рад, процедуре за здравље и хигијену, планирање у ванредним ситуацијама / евакуационе процедуре, процедуре заштите животне средине и усклађености. За сваку активност високог ризика у оперативној фази, потребно је развити изјаву о методи процене ризика (RAMS).

С обзиром на потенцијалне ризике, неке грађевинске активности могу бити класификоване као високоризичне са значајним потенцијалом за инциденте уколико се не усвоје одговарајући системи управљања ризицима.

Важно је обезбедити да извођач и његови подизвођачи ангажују раднике који су адекватно обучени и опремљени за безбедно обављање својих задатака.

Сви радници ангажовани на Пројекту, а посебно управљачки кадар на градилишту, морају бити упознати са одговарајућим безбедносним мерама, почев од процене опасности и ризика за све

¹ Програм мониторинга треба да буде сразмеран планираним активностима на пројекту, врсти радова који ће се изводити, локацији осетљивих рецептора и налазима из ESIA извештаја.

активности. Ово треба да буде праћено одговарајућом обуком, сертификацијом радника за обављање опасних задатака и применом међународних стандарда за рад на висини и у затвореним просторима.

Смештај радника треба да буде пројектован и одржаван у складу са смерницама IFC и EBRD о смештају. Стандарди соба или објеката за спавање треба да омогуће радницима адекватан одмор и одржавање добрих хигијенских услова. Ово укључује мензу, медицинску собу, тушеве и тоалете, постројења за пречишћавање отпадних вода/септичке јаме, као и објекте за снабдевање водом (нпр. бунар).

Табела у наставку приказује планове, процедуре и политике управљања заштитом животне средине, друштвено-економским аспектима, здрављем и безбедношћу на раду (ESHS) које извођачи морају развити и применити пре почетка грађевинских радова. Ови документи ће обезбедити да извођачи ефикасно управљају ризицима и ускладе се са захтевима инвеститора, као и са националним прописима и релевантним међународним стандардима.

Табела 4 Планови управљања, процедуре и политике извођача радова

Management Plan	Suggested plan content	Timeframe
План управљања заштитом животне средине и друштвено-економским аспектима током изградње (CESMP)	• Циљеве плана управљања / сврху и обим; • Референтна документа (навођење других докумената на нивоу Пројекта, упућивање на релевантне стандарде); • Укупну организациону структуру извођача у области ESHS (заштита животне средине, здравље и безбедност, друштвена одговорност); • Идентификацију активности/операција на Пројекту које су повезане са утицајима обухваћеним CESMP-ом; • Опис мера ублажавања утицаја и везе са под-плановима и процедурама где ће се оне детаљније разрадити; • Особље извођача задужено за ESHS, улоге и одговорности; • Захтеве за подизвођаче (укључујући самопраћење ESHS и извештавање извођачу); • Управљање ризицима (Регистар ризика) и процес отпорности и опоравка; • Контроле управљања: – Самопровера ESHS од стране извођача (учесталост, надзор сопствених и активности подизвођача, заједничке инспекције са Наручиоцем и сл.); – ESHS осигурање од стране извођача (интерне и екстерне ревизије, прегледи управљања и сл.); – Праћење (систем за евиденцију и надгледање ESHS активности до њиховог затварања); – Обавештавање о непоштовању, евиденција и корективне мере; – Извештавање и истрага ESHS инцидента; – Програм праћења ESHS; – ESHS извештавање (дневно, недељно, месечно, извештавање о кључним показатељима учинка и сл.); • Канали комуникације (интерни, екстерни, у хитним случајевима); • Праћење и извештавање; потребе за обуком особља; • Обука и компетентност; • Процес управљања променама у ESHS. Детаљи ће бити даље разрађени у складу са предложеним садржајем сваке подтеме приказане у табели.	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре почетка било каквих грађевинских радова.
План управљања саобраћајем (TMP)	• Дефинисане приступне путеве које ће користити сва возила на Пројекту, у складу са TMP-ом; • Успостављање и спровођење одговарајућих ограничења брзине;	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре почетка било

Management Plan	Suggested plan content	Timeframe
	- Идентификоване осетљиве пријемчиве локације и дефинисане мере контроле и ублажавања; - Условне и захтеве за транспорт експлозива, ако је применљиво; - Обавезну обуку возача и периодичне лекарске прегледе; - Дефинисане процедуре и одређене зоне за точење горива у возила; - Редовне техничке прегледе возила, са посебним освртом на издувне системе ради смањења буке и загађења ваздуха; - Примену система једносмерног саобраћаја на приступним путевима, где је то могуће, ради смањења ризика од судара и побољшања протока саобраћаја; - Процедуре за правилно утоваривање и покривање камиона како би се спречило просипање материјала дуж транспортних рута; - Процену стања локација и путева ради идентификације критичних безбедносних тачака које треба укључити у обуку возача. За пројекте који укључују употребу експлозива, план треба да садржи и следеће специфичне услове транспорта: - Прибављање потребних одобрења и полицијске пратње од стране Министарства унутрашњих послова (МУП); - Употребу технички исправних возила опремљених заштитном опремом, којима управљају два обучена возача; - Придржавање ограничења у транспорту (нпр. максимална брзина 50 км/ч, највише 60% капацитета возила); - Забрана заустављања у насељеним местима и забрана превоза додатних путника; - Обука возача у процедурама безбедног руковања и транспорта експлозива.	каквих грађевинских радова.
План управљања отпадом (обухвата опасне и неопасне токове отпада)	- Кључне законске и друге релевантне захтеве у вези са управљањем отпадом; - Примену хијерархије отпада (превенција на извору, поновна употреба, рециклажа, искоришћавање енергије, одговорно одлагање); - Идентификацију и класификацију отпада на опасан и неопасан, укључујући грађевински шут, ископани материјал, хемикалије и комунални отпад; - Вођење регистра отпада, укључујући врсте, количине и токове отпада; - Процедуре руковања отпадом, укључујући: - прикупљање, - раздвајање по врстама, - привремено складиштење, - третман (где је применљиво), - транспорт са пратећом документацијом, - одлагање на овлашћеним локацијама; - Праћење и извештавање о праксама управљања отпадом и усклађености са прописима; - Вођење евиденције о генерисаном отпаду, спроведеним мерама и ангажованим оператерима.	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре почетка било каквих грађевинских радова.
План управљања ресурсима и материјалима (RMMP)	- Експлоатација материјала и санација локација: Развој и примена RMMP-а за активности експлоатације материјала, уз осигурање да се експлоатација врши само на одређеним локацијама. План треба да садржи мере за санацију локација након употребе ради обнове нарушених подручја. - Процена количина материјала и управљање отпадом: Прецизна процена потребних количина материјала како би се спречила прекомерна експлоатација и генерисање отпада. План треба да дефинише поступке за управљање вишковима материјала, са	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре почетка било каквих грађевинских радова.

Management Plan	Suggested plan content	Timeframe
	приоритетом на поновну употребу и рециклажу, као и правилно одлагање неприкладних материјала. - Дозволе и усклађеност: Обезбеђивање да се све активности експлоатације материјала спроводе уз неопходне дозволе и регулаторна одобрења, у складу са националним прописима. - Стратегије набавке: Набавка материјала као што су цемент, агрегати и гориво од лиценцираних добављача који испуњавају еколошке и квалитативне стандарде. - Транспорт и логистика: Укључивање логистичког планирања ради ублажавања утицаја транспорта, укључујући ефикасно заказивање испорука материјала како би се смањило оптерећење путева, емисије и бука. - Складиштење и руковање: Дефинисање мера за правилно складиштење и одлагање материјала како би се спречила контаминација и деградација материјала. - Праћење и процена усклађености: Спровођење редовног праћења и процена усклађености ради праћења употребе материјала, генерисања отпада и поштовања регулаторних захтева, чиме се обезбеђује одговорно управљање ресурсима и одрживост пројекта. - Израда „пасоша материјала“: Омогућавање потенцијалне поновне употребе вишкова материјала у будућим пројектима кроз развој „пасоша материјала“ који садржи јасне податке о својствима материјала, пореклу и погодности за различите намене.	
План за спречавање и реаговање у случају изливања опасних материја	- Идентификацију активности и локација са потенцијалним ризиком од изливања опасних материја (гориво, уље, хемикалије и сл.); - Мере за спречавање изливања, укључујући: - протоколе за складиштење горива и хемикалија, - екундарне системе за задржавање (нпр. заштитне баријере, базени), - редовне инспекције складишта и опреме; - Локације и процедуре одржавања опреме за реаговање у случају изливања (апсорбенти, неутрализатори, заштитна опрема); - Процедуре за хитно реаговање у случају изливања, укључујући: - брзу идентификацију и ограничавање контаминације, - прикупљање и одлагање контаминираних материјала, - заштиту радника и животне средине током интервенције; - Процедуре обавештавања и именовање одговорних лица у случају инцидента; - Обавезну обуку особља о безбедном руковању хемикалијама, спречавању изливања и поступању у ванредним ситуацијама; - Процедуре за евидентирање и извештавање о инцидентима, укључујући механизме за учење из претходних догађаја; - Редовно ажурирање плана у складу са променама на градилишту, законодавством и резултатима интерних ревизија; - Усклађеност са релевантним прописима о заштити животне средине и управљању опасним материјама.	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре почетка било каквих грађевинских радова.
План управљања отпадним водама	- Успостављање протокола за руковање отпадним водама са високим рН вредностима које настају током мешања бетона, како би се спречила контаминација земљишта и водених ресурса; - Дефинисање одговарајућих локација за прање бетонских возила и опреме, опремљених системима за сакупљање отпадних вода; - Примена секундарних система за задржавање и филтрацију отпадних вода ради смањења ризика од испирања загађивача у околину; - План за редовно одржавање и чишћење система за прање бетона како би се спречило да заостали материјали контаминирају отпадне воде;	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре почетка било каквих грађевинских радова.

Management Plan	Suggested plan content	Timeframe
	- Процедуре за сакупљање, складиштење и одлагање отпадних вода и бетонских остатака у складу са прописима и еколошким стандардима; - Процедуре за мерење рН вредности отпадних вода пре него што се усмере на одлагање или третман; - Увођење система за редовно праћење и извештавање о стању отпадних вода и свим одступањима од прихватљивих граница; - Обука особља о безбедном руковању отпадним водама и примени еколошки прихватљивих процедура управљања отпадом; - Протоколи за реаговање у случају изливања отпадних вода или кршења утврђених процедура.	
План управљања атмосферским водама	- Успостављање основних протокола за контролу атмосферских вода током изградње и рада бране, у циљу спречавања контаминације водених ресурса; - Примена система за задржавање атмосферских вода на кључним локацијама, као што су приступни путеви и подручја са високим ризиком од ерозије; - Дефинисање одговорности извођача за одржавање система за управљање атмосферским водама током изградње, са фокусом на превентивне мере и реаговање у случају изливања или неочекиваних инцидената; - Процедуре за реаговање у случају потенцијалних поплава или других екстремних временских услова који могу утицати на систем.	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре почетка било каквих грађевинских радова.
План за контролу ерозије и седиментације (ESCP)	Овај план треба да се ослони на информације и препоруке из постојећих геотехничких извештаја (укључујући анализе клизишта, карстних појава и сл.). - Процена локације: Почетна процена терена ради идентификације подручја која захтевају санацију, са фокусом на зоне под утицајем грађевинских активности (нпр. ископи, складиштење материјала, приступни путеви); - Стабилизација земљишта: Мере за спречавање ерозије и побољшање структуре земљишта, укључујући употребу додатака за земљиште или метода за контролу ерозије; - Поновно озелењавање: Избор аутохтоних биљних врста за садњу ради обнове природне вегетације и биодиверзитета подручја. Ово може укључити и садњу дрвећа или жбуња ради дугорочне стабилизације терена; - Рехабилитација пејзажа: Обнова природних контура и водотокова ради минимизирања утицаја на животну средину, укључујући враћање у првобитно стање свих измењених водотокова или дренажних система; - Праћење и одржавање: Редовно праћење опоравка локације, укључујући раст вегетације и стабилност земљишта, уз спровођење корективних мера по потреби; - Временски оквир санације: Јасно дефинисан временски план за завршетак активности санације, са роковима за сваку фазу процеса; - Одговорности и ресурси: Дефинисање одговорности извођача и релевантних заинтересованих страна, укључујући обезбеђивање довољних ресурса за активности санације и обнове терена.	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре почетка било каквих грађевинских радова.
План санације и рехабилитације локације (SRRP)	- Процена локације: Почетна процена терена ради идентификације подручја која захтевају санацију, са фокусом на зоне под утицајем грађевинских активности (нпр. ископи, складиштење материјала, приступни путеви); - Стабилизација земљишта: Мере за спречавање ерозије и побољшање структуре земљишта, укључујући употребу додатака за земљиште или метода за контролу ерозије;	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре почетка било каквих грађевинских радова.

Management Plan	Suggested plan content	Timeframe
	- Поновно озелењавање: Избор аутохтоних биљних врста за садњу ради обнове природне вегетације и биодиверзитета подручја. Ово може укључити и садњу дрвећа или жбуња ради дугорочне стабилизације терена; - Рехабилитација пејзажа: Обнова природних контура и водотокова ради минимизирања утицаја на животну средину, укључујући враћање у првобитно стање свих измењених водотокова или дренажних система; - Праћење и одржавање: Редовно праћење опоравка локације, укључујући раст вегетације и стабилност земљишта, уз спровођење корективних мера по потреби; - Временски оквир санације: Јасно дефинисан временски план за завршетак активности санације, са роковима за сваку фазу процеса; - Одговорности и ресурси: Дефинисање одговорности извођача и релевантних заинтересованих страна, укључујући обезбеђивање довољних ресурса за активности санације и обнове терена.	
План управљања културним наслеђем	- Управљање културним наслеђем током изградње: Дефинисање одговорности за заштиту културног наслеђа и именовање одговорног лица; - Обука радника о културном наслеђу: Обезбеђивање обуке за раднике о препознавању и заштити културних добара, укључујући специјализовану обуку за рад у близини културних локалитета; - Поступање у случају случајног открића: Спровођење процедуре у случају случајних открића, која укључује моментални прекид радова, обавештавање надлежних органа, заштиту и документовање налаза; - Кључни законски и регулаторни захтеви: Обезбеђивање усклађености са релевантним националним законима и међународним смерницама за заштиту културних добара; Спровођење мера ублажавања прописаних од стране Завода за заштиту споменика културе, за евидентирана добра културног наслеђа. - Документација и извештавање: Редовно извештавање о примени мера заштите и усклађености са обавезама према надлежним институцијама.	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре почетка било каквих грађевинских радова.
План управљања здрављем и безбедношћу на раду (OHSMP)	- Кључне законске и стандардне захтеве у области здравља и безбедности; - Политику здравља и безбедности на раду (H&S политика); - Циљеве у области здравља и безбедности; - Улоге и одговорности у области здравља и безбедности; - Процедуре за пријаву инцидената, истрагу и праћење непоштовања; - Евиденцију и контролу докумената у области здравља и безбедности; - Обуке и компетентност у области здравља и безбедности; - Комуникацију унутар тима и са релевантним странама; - Мерење и праћење учинка у области здравља и безбедности (нпр. кључни индикатори учинка – KPI); - Процедуре безбедног рада; - Дозволе за рад; - Захтеве за личну заштитну опрему (PPE); - Управљање ризицима; - Управљање инцидентима и ванредним ситуацијама.	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре почетка било каквих грађевинских радова.
План приправности и реаговања у ванредним ситуацијама	Приправност и реаговање у ванредним ситуацијама, укључујући протоколе за поступање у случају мањих инцидената као што су мања изливања, као и већих догађаја попут поплава, земљотреса и	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре

Management Plan	Suggested plan content	Timeframe
	других природних катастрофа. Потребно је успоставити адекватну комуникацију са службама за ванредне ситуације. План треба јасно да дефинише: • Улоге и одговорности, ланац командовања и комуникацију; • Тим за реаговање на инциденте на лицу места; • Процедуру обавештавања у случају инцидента; • Захтеве за истрагу инцидента; • Разматрања у вези са управљањем инцидентима; • Захтеве за обуке и ревизије; • Потенцијалне сценарије ванредних ситуација; • Процедуре за хитно заустављање радова у случају природне катастрофе.	почетка било каквих грађевинских радова.
План управљања здрављем, безбедношћу и сигурношћу заједнице	• Идентификацију ризика по заједницу; • Методологију спровођења мера ублажавања ризика; • Јасно дефинисане поступке обезбеђења у случају конфликтних ситуација; • Редовну обуку припадника обезбеђења о комуникацији са локалним становништвом и смерницама о људским правима; • Мере контроле понашања припадника обезбеђења; • Предвиђене награде и санкције, укључујући раскид радног односа у случају кршења; • Идентификацију и управљање кључним зонама и правцима на градилишту, укључујући: - Заједничке радне зоне за запослене, - Улазно/излазне тачке и капије, - Паркинг просторе, - Пешачке стазе, - Правце за реаговање у ванредним ситуацијама, - Места за окупљање у случају евакуације.	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре почетка било каквих грађевинских радова.
План праћења и ублажавања утицаја на водну средину (WEMMP)	• Континуирано праћење квалитета воде, укључујући параметре као што су седиментација, замућеност и проток; • Мере за смањење загађења воде током изградње; • Мере управљања воденим врстама, посебно у вези са квалитетом воде и седиментацијом; • Технике контроле загађења, укључујући употребу баријера за муљ, таложних базена и привремених брана; • Редовно праћење прелаза преко водотокова (уколико се користе).	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре почетка било каквих грађевинских радова.
План управљања биодиверзитетом (BMP)	• Садржај плана треба да буде усклађен са активностима у фази изградње које су дефинисане у оквиру Плана управљања биодиверзитетом, развијеног као део ESIA пакета.	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре почетка било каквих грађевинских радова.
План управљања радном снагом	• Активности обуке и развоја вештина; • Механизам за подношење жалби запослених; • Мере за правичан третман, недискриминацију и једнаке могућности при запошљавању; • Захтеве у вези са обезбеђивањем безбедних и здравих услова рада и заштитом здравља радника; • Промоцију локалног запошљавања на свим нивоима пројекта и подстицање квалификације и запошљавања локалних кандидата, на пример кроз одговарајуће обуке;	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре почетка било каквих грађевинских радова.

Management Plan	Suggested plan content	Timeframe
	- Мере за максимално ангажовање домаћих подизвођача и добављача; - Кодекс понашања радника у интеракцији са заједницом; - Усклађеност праксе запошљавања извођача, извештавање и праћење; - Мере управљања у вези са дечијим радом, принудним радом и радом преко трећих лица; - План смештаја радника.	
План управљања подизвођачима (SMP)	- Процесе, процедуре и системе које ће користити извођачи и подизвођачи за ангажовање и управљање; - Улоге и одговорности извођача и његових подизвођача, као и односе и сарадњу између свих страна у вези са свим активностима на пројекту; - Примењиве стандарде пројекта; - Процесе који обезбеђују да подизвођачи спроводе све захтеве, обавезе, услове и методе рада (укључујући опис радова за фазе изградње) и процедуре које се на њих односе, како би се осигурала правилна реализација пројекта; - Захтеве за обуке; - Механизме за подношење жалби, како интерних тако и екстерних, као и вођење регистра жалби; - Процедуре за праћење и извештавање, укључујући кључне показатеље учинка (KPI), ради праћења учинка подизвођача; - Захтеве које морају испуњавати грађевинска возила; - Процедуру за интервенцију у случају непоштовања.	План мора бити развијен, прегледан и одобрен пре почетка било каквих грађевинских радова.

4.2 Планови управљања ESHS током оперативне фазе

4.2.1 Планови управљања ESHS током оперативне фазе – ЈВП Србијаводе

Табела у наставку приказује кључне планове управљања, процедуре и политике које је потребно развити и/или обезбедити од стране ЈВП Србијаводе као инвеститора пројекта за потребе оперативне фазе. Ови документи представљају основу за обезбеђивање усклађености са еколошким и друштвеним стандардима током целог животног циклуса пројекта. Они дефинишу конкретне одговорности у области заштите животне средине, друштвено-економских аспеката, здравља и безбедности (ESHС) релевантне за фазу експлоатације.

Табела 5 Оперативни ESHS планови управљања – Србијаводе

План управљања	Предложени садржај плана	Временски оквир
Политика заштите животне средине и друштвено-економске одговорности	- Опис начина на који ће принципи заштите животне средине и друштвено-економске одговорности бити интегрисани у свакодневне оперативне активности и дугорочно планирање; - Мере за континуирану заштиту животне средине (нпр. управљање акумулацијом, ефикасно коришћење воде) и одржавање сарадње са заједницама под утицајем пројекта; - Дефинисање начина праћења ефикасности политике, укључујући индикаторе учинка и мере адаптивног управљања; - Јасно распоређивање одговорности запосленима у ЈВП Србијаводе и евентуално ангажованим спољним сарадницима који учествују у спровођењу мера у области заштите животне средине и друштвене одговорности током оперативне фазе; - Опис механизма за одржавање комуникације са локалним заједницама и институцијама, посебно у вези са коришћењем воде и управљањем земљиштем;	6 месеци пре почетка оперативне фазе.

План управљања	Предложени садржај плана	Временски оквир
	Идентификацију релевантних ажурираних или специфичних политика за оперативну фазу (нпр. праћење биодиверзитета, здравља и безбедности заједнице), уз кратак опис начина на који оне допуњују главну политику заштите животне средине и друштвено-економске одговорности.	
Политика управљања људским ресурсима	- Планове за дугорочно запошљавање, укључујући задржавање радне снаге, могућности за локално запошљавање и развој каријере; - Континуиране програме обуке у областима заштите животне средине, техничким и друштвеним темама релевантним за оперативну фазу; - Континуирану посвећеност правичној надокнади, безбедном радном времену и недискриминацији током целог трајања пројекта; - Детаљне процедуре за пријављивање и решавање жалби и забринутости запослених; - Иницијативе за подршку физичком и менталном здрављу, као и за промоцију различитости и инклузије на радном месту.	6 месеци пре почетка оперативне фазе.
Политика здравља и безбедности на раду (OHS политика)	- Идентификацију кључних ризика по здравље и безбедност током оперативне фазе (нпр. одржавање, инспекције) и одговарајуће мере ублажавања; - Дефинисане безбедносне протоколе за употребу опреме, возила и приступ градилишту током рутинских операција; - Процедуре прилагођене ванредним ситуацијама повезаним са оперативним ризицима (нпр. поплаве, кварови опреме), укључујући вежбе и координацију са локалним властима; - Праћење и извештавање у области здравља и безбедности на раду: учесталост и методе праћења учинка, укључујући пријављивање од стране запослених, ревизије и евиденцију инцидента; - Доделу конкретних улога унутар оперативних тимова одговорних за здравље и безбедност, укључујући именовање фокалних тачака.	6 месеци пре почетка оперативне фазе.
План рада и одржавања (O&M план)	- Заснивање на правилима о раду; - Заснивање на O&M приручницима, у складу са изведеним пројектом, које је развио извођач као део процеса примопредаје; - План управљања седиментом, који обухвата: - Управљање седиментом у акумулацији – потенцијално извлачење седимента; - Управљање седиментом у узводним ерозивним таложницима/бранама – уклањање седимента и одржавање контролних брана; - Правила и смернице за еколошки проток; - Процедура спуштања нивоа акумулације пре поплава.	6 месеци пре почетка оперативне фазе.
План надзора и праћења	- Подаци и мерења учинка од завршетка изградње; - Посматрања промена у околини акумулације и њеном окружењу; - Оперативне процедуре и евиденције одржавања инфраструктуре бране; - Евиденције о неочекиваним догађајима или условима, укључујући поступање и анализу; - Детаљи о организационом управљању и политикама у вези са безбедношћу бране, укључујући механизме за спровођење, захтеве усклађености, финансијске аранжмане и процедуре обезбеђивања ресурса; - Јасно дефинисане инжењерске стандарде, захтеве за надзор и праћење, укључујући приступе периодичним проценама безбедности; - Процедуре вођења евиденције, од пројектовања и изградње бране до оперативног одржавања;	6 месеци пре почетка оперативне фазе.

План управљања	Предложени садржај плана	Временски оквир
	- Процедуру за узбуђивање низводно, у случају ризика; - Механизам координације са оператерима брана низводно; - Комуникацију и сарадњу са општинама дуж реке.	
План за припрему и реаговање у ванредним ситуацијама (EPRP)	- Организационе одговорности; - Управљање ризицима; - Нивое узбуне, процедуре обавештавања и матрицу реаговања; - Захтеве за извештавање; - Дијаграм тока обавештавања; - Систем раног узбуђивања; - Мере ублажавања последица; - Ажурирање, одржавање, спровођење вежби и корекција EPRP плана; - Досије за реаговање у ванредним ситуацијама.	6 месеци пре почетка оперативне фазе.
План управљања отпадом (WMP)	Кључне законске и друге релевантне захтеве у вези са управљањем отпадом током рада бране Памбуковица и пратећих објеката; Идентификацију и класификацију токова отпада који настају током оперативне фазе, укључујући: - муљ из процеса таложења и пречишћавања, - амбалажу од хемикалија и истекле супстанце, - комунални и отпад повезан са одржавањем, који настаје од стране особља и у објектима; Процедуре руковања отпадом, укључујући: - прикупљање и раздвајање на месту настанка, - привремено складиштење у одговарајућим контејнерима и на означеним локацијама, - безбедно руковање опасним отпадом (нпр. хемијски остаци, филтери), - транспорт од стране лиценцираних оператера уз пратећу документацију, - одлагање на овлашћеним и лиценцираним локацијама у складу са националним прописима; Вођење регистра отпада, који обухвата врсте отпада, количине и повезане токове отпада настале радом бране и пратеће инфраструктуре.	6 месеци пре почетка оперативне фазе.
План за спречавање и реаговање у случају изливања опасних материја (SPRP)	- Кључне законске и интерне захтеве у вези са руковањем и складиштењем опасних материја током рада бране; - Идентификацију локација и активности са потенцијалом за изливање или цурење, као што су зоне за складиштење горива, системи за дозирање хемикалија и радионице за одржавање; - Превентивне мере, укључујући: - секундарне системе за задржавање (нпр. баријере, базени) за складиштење горива и хемикалија, - рутинске инспекције и одржавање инфраструктуре за складиштење, - јасно означавање и безбедне праксе складиштења; - Доступност и локације опреме за реаговање у случају изливања (апсорбенти, неутрализатори, лична заштитна опрема), уз редовно одржавање и допуну; - Процедуре за хитно реаговање у случају изливања; - Процедуре извештавања и обавештавања у складу са националним законодавством и интерним протоколима, укључујући именовање одговорних лица;	6 месеци пре почетка оперативне фазе.

План управљања	Предложени садржај плана	Временски оквир
	- Програме обуке за особље које рукује опасним материјама, укључујући вежбе у ванредним ситуацијама и практичне симулације; - Евидентирање инцидената и праћење мера, ради сталног унапређења и усклађености са прописима.	
План управљања отпадним водама	- Идентификацију извора отпадних вода током рада бране, као што су површински отицај са оперативних површина, санитарне отпадне воде из објеката за особље и заостале воде из процеса пречишћавања; - Примењиве граничне вредности испуста и захтеве усклађености у складу са националним и локалним прописима; - Опис инсталиране инфраструктуре и процедура за пречишћавање отпадних вода (нпр. таложници, сепаратори уља, септичке јаме); - Рутинске оперативне процедуре за сакупљање, третман и коначно испуштање отпадних вода; - Параметре праћења, учесталост и методе мерења третиране отпадне воде, укључујући усклађеност са дозволама за испуст; - Поступак управљања муљем из система за пречишћавање отпадних вода, укључујући његову класификацију, руковање и одлагање; - Мере у случају квара система или преливања; - Процедуре вођења евиденције и извештавања о количинама испуштених вода, резултатима мониторинга и активностима одржавања.	6 месеци пре почетка оперативне фазе.
План управљања атмосферским водама	- Преглед потенцијалних зона настанка атмосферских вода, као што су круна бране, приступни путеви и паркинг простори; - Инфраструктуру за управљање атмосферским водама која је имплементирана током пројектовања (канални, цевоводи, таложници, сепаратори уље-вода); - Оперативне процедуре за инспекцију, чишћење и одржавање инфраструктуре за управљање атмосферским водама; - Мере за спречавање контаминације атмосферских вода горивима, уљима и хемикалијама; - Праћење квалитета атмосферских вода, укључујући визуелне провере, мерење нивоа седимента и периодично узорковање ако је потребно; - Управљање атмосферским водама током екстремних временских догађаја и периода обилних падавина; - Вођење евиденције о инспекцијама, одржавању и корективним мерама.	6 месеци пре почетка оперативне фазе.
План управљања седиментом	- Идентификација извора седимента и динамике у акумулацији током експлоатације; - Очекиване стопе таложења седимента и њихов утицај на капацитет акумулације и функционалност бране; - Праћење акумулације седимента путем батиметријских испитивања или других метода; - Оперативне процедуре за уклањање или прераспodelу седимента (ако је применљиво); - Поступци одлагања седимента, укључујући мере заштите животне средине и усклађеност са прописима на месту одлагања; - Превентивне мере за смањење ерозије узводно и дотока седимента; - Поступци извештавања и ревизије ради процене ефикасности мера управљања седиментом.	6 месеци пре почетка фазе експлоатације
План праћења и ублажавања утицаја на водну средину (WEMMP)	- Идентификација водених тела која могу бити под утицајем услед рада бране (акумулација, низводни токови реке, подземне воде); - Праћење кључних параметара квалитета воде (нпр. температура, рН, замућеност, растворени кисеоник, хранљиве материје, тешки	6 месеци пре почетка фазе експлоатације

План управљања	Предложени садржај плана	Временски оквир
	метали) у складу са регулаторним и специфичним захтевима пројекта; • Праћење хидролошких параметара као што су испусти, ниво акумулације и процуривање; • Утврђене локације за праћење, учесталост и методологија; • Мере ублажавања у случају уоченог погоршања квалитета воде (нпр. контролисани испусти, оперативна прилагођавања, хитне интервенције); • Интеграција резултата праћења у адаптивно управљање акумулацијом; • Редовно извештавање надлежним органима и заинтересованим странама.	
План управљања здрављем и безбедношћу на раду	• Кључни прописи и стандарди; • Политика здравља и безбедности; • Циљеви у области здравља и безбедности; • Улоге и одговорности у области здравља и безбедности; • Пријављивање инцидената, истрага и праћење непоштовања; • Евиденција и контрола докумената у области здравља и безбедности; • Обуке и компетентност у области здравља и безбедности; • Комуникација; • Мерење и праћење учинка у области здравља и безбедности (KPI – кључни показатељи учинка); • Безбедносне радне процедуре; • Радне дозволе; • Захтеви за личну заштитну опрему (PPE); • Управљање ризицима; • Управљање инцидентима и ванредним ситуацијама.	6 месеци пре почетка фазе експлоатације
План управљања здрављем, безбедношћу и сигурношћу заједнице	• Идентификација ризика по заједницу; • Методологија за спровођење утврђених мера ублажавања ризика; • Јасно прописане радње обезбеђења у случају конфликтних ситуација; • Редовне обуке обезбеђења о комуникацији са локалним становништвом и обука о основним принципима људских права; • Мере контроле поступања обезбеђења; • Идентификација и управљање кључним зонама и правцима на локацији, укључујући: - Заједничке радне зоне за запослене; - Улазне/излазне тачке или капије; - Паркинг просторе; - Пешачачке стазе; - Правце за реаговање у ванредним ситуацијама; • Места за окупљање у случају евакуације. • Постављање безбедносне сигнализације – јасна и видљива сигнализација око подручја бране ради јасног информисања јавности о потенцијалним опасностима, и • Редовна инспекција безбедносне сигнализације и процена да ли је потребно поставити додатне знакове.	6 месеци пре почетка фазе експлоатације
План / Програм изградње капацитета	На основу налаза процене капацитета спроведене као посебан део задатка.	У складу са налазима процене капацитета.

Поред планова управљања и процедура наведених изнад, Прилог Д представља комплетан сет мера ублажавања идентификованих у Студији процене утицаја на животну средину (ESIA). Ове мере нису усмерене само на смањење потенцијалних утицаја, већ такође захтевају израду и спровођење специфичних тематских планова (нпр. План управљања отпадом, План здравља и безбедности на раду, План управљања саобраћајем итд.) од стране и ЈВП „Србијаводе“ и извођача, у складу са њиховим одговарајућим одговорностима описаним у овом поглављу.

5. ESHS Управљачке мере

5.1 Фаза изградње

5.1.1 Преглед мера контроле

Контроле ће бити успостављене ради континуираног праћења спровођења обавеза и мера ублажавања утицаја дефинисаних у овом Плану управљања животном средином и друштвеним аспектима (ESMP), смањења ризика од непоштовања и ефикасног отклањања свих неусаглашености.

Контроле у области ESHS током грађевинских радова биће спровођене на два нивоа:

- Ниво 1: Програм самопровере извођача радова (инспекције, мониторинг, извештавање, укључујући надзор над подизвођачима) ради доказивања усклађености са ESHS политикама, прописима и стандардима, као и обезбеђивања доказа да се обавезе испуњавају.
- Ниво 2: Надзор и осигурање усклађености од стране Србијаводе.

Додатне информације о активностима на првом нивоу дате су у одељку 3.2. и у наредним поделјцима.

Надзор и обезбеђивање усклађености (Ниво 2) биће одговорност ESHS особља ЈВП „Србијаводе“ (или одговарајуће квалификованих представника, као што су Надзорни инжењер / консултант и консултант Јединице за имплементацију пројекта).

Напомена: У тренутку израде Студије процене утицаја на животну средину (ESIA), пуна структура пројекта још увек није потврђена. Поред контрола Нивоа 1 и Нивоа 2, може бити додат и Ниво 3, у зависности од будућих одлука укључених страна (на пример, улоге Независног консултанта за животну средину и друштвено-економске аспекте или Саветника за мониторинг у име финансијера).

Активности ће укључивати преглед и прихватање извештаја извођача, документације, података мониторинга, процедура и планова, као и обиласке градилишта и редовне састанке о учинку у области ESHS са извођачима, као и спровођење планираних заједничких ревизија CESMP-а.

Инспекције од стране надлежног инспектора за заштиту животне средине могуће су у складу са годишњим програмом инспекција или у случају жалби од стране лица под утицајем пројекта.

Поред тога, Србијаводе ће успоставити и сопствени систем управљања усклађеношћу за своје обавезе.

Кредитори пројекта ће спроводити мониторинг усклађености у складу са ESAP-ом. Све стране у пројекту ће омогућити мониторинг од стране кредитора и сарађивати у решавању евентуалних питања која се могу појавити.

5.1.2 Инспекције и ревизије извођача

Извођачи су дужни да спроводе програм дневних ESHS инспекција на сваком активном градилишту, као и одговарајући програм инспекција заснован на процени ризика на пратећим објектима, као што су складишта, магацини и канцеларијски простори. Инспекције треба да обухвате радове и активности извођача и његових подизвођача.

Инспекције ће се састојати од обиласка локације и визуелне провере да ли се мере ублажавања утицаја, дефинисане у CESMP-у и другим плановима управљања (као што је описано у одељку 4.1.2), спроводе у пракси, уз подршку контролних листа за инспекцију.

Заједничке инспекције са ESHS особљем Србијаводе спроводиће се недељно (или у складу са договором на основу процене ризика). Заједничке инспекције могу се иницирати и на захтев или као резултат, на пример, ангажовања са странама под утицајем пројекта или повратних информација од заинтересованих страна и регулатора.

Извођачи су дужни да осмисле програм и методологију за ефикасну кварталну ревизију усклађености сопствених и подизвођачких обавеза у области радних услова и радног права.

Интерне процедуре ревизије у области ESHS морају бити дефинисане у CESMP-у сваког извођача и прихваћене од стране Србијавода. Процедуре ревизије треба да укључе израду распореда ревизија CESMP-а и сваког допунског плана управљања. Сваки план мора бити ревидиран најмање једном годишње, а препоручена учесталост је сваких 6 месеци, имајући у виду релативно кратко трајање грађевинских радова. Ревизије ће спроводити интердисциплинарни тим одговарајуће квалификованих ESHS ревизора. Особље Србијавода може се придружити тиму за ревизију извођача и учествовати у интерним ревизијама.

Систем за транспарентно праћење и евидентирање статуса и затварања активности које произилазе из инспекција и ревизија мора бити развијен, прихваћен од стране Србијавода и примењен. Ово може бити део Система за праћење активности извођача (ATS), видети одељак 5.1.3.

Србијаводе задржава право да обустави текуће активности уколико се путем инспекција или ревизија идентификују ризици који су критични за здравље, безбедност и заштиту животне средине (HSE).

5.1.3 Праћење активности извођача

Извођачи су дужни да идентификују, евидентирају и прате до затварања све корективне и превентивне мере у вези са пријављеним инцидентима без последица (near misses), опажањима, оштећењима, несрећама, инцидентима и неусаглашеностима, укључујући дефинисање одговорности и рокова за њихово решавање, а све у вези са питањима из области ESHS (заштита животне средине, биодиверзитет, здравље и безбедност на раду, радни услови, друштвено-економски аспекти, безбедност заједнице и културно наслеђе). У ту сврху треба користити одговарајући алат за управљање (нпр. онлајн база података или Excel табела), који се овде назива ESHS ATS.

Особље „Србијаводе“ задужено за ESHS управљање ће редовно прегледати ATS сваког извођача, по правилу недељно, осим ако процена ризика на пројекту не покаже да је другачија учесталост прикладнија, и пратиће напредак у затварању активности.

Неусаглашености идентификоване током инспекција, мониторинга и ревизија морају бити евидентирани од стране извођача као активности које треба решити у оквиру њиховог система управљања и бити пријављене Србијаводама у месечним извештајима о ESHS учинку.

Извођачи су дужни да развију, документују у свом CESMP-у и спроводе процедуре за пријављивање и истрагу ESHS инцидентата у складу са добром међународном праксом (GIP).

Сви следећи случајеви морају бити пријављени Србијаводама одмах, а најкасније у року од 12 сати од настанка:

- Неусаглашеност или озбиљно кршење националних ESHS закона, прописа и дозвола;
- Смртни случајеви;
- Инциденти без последица са високим ризиком од смртог исхода;
- Сваки инцидент који укључује трећа лица (укључујући материјалну штету);
- Инциденти загађења који укључују испуштање више од 50 литара уља или хемикалија на незаштићено тло или у воду;
- Инциденти који захтевају хитно реаговање.

Сви остали инциденти без последица, запажања, оштећења, несреће, инциденти и неусаглашености морају се пријављивати Србијаводама на недељном нивоу.

Србијаводе задржава право да спроведе сопствену истрагу у вези са инцидентима без последица, запажањима, оштећењима, несрећама, инцидентима и неусаглашеностима извођача, или да учествује у истражном тиму извођача.

ESHS менаџер „Србијаводе“ ће прегледати недељну ESHS статистику и одржавати недељне састанке са ESHS представницима извођача ради прегледа ATS-а и статуса активности у погледу напретка и затварања.

5.1.4 Мониторинг и извештавање извођача

Поред инспекција и ревизија, извођачи су дужни да успоставе програм „физичког“ мониторинга како би проверили да ли мере ублажавања утицаја, дефинисане у CESMP-у и допунским плановима управљања, функционишу у складу са предвиђањима из ESIA.

Мере физичког ESHS мониторинга треба да се заснивају на доброј међународној пракси (GIP), укључујући смернице наведене у одељку 2.1. Мере, учесталост и одговорности за мониторинг морају бити дефинисане у CESMP-у.

Сваки извођач је дужан да припреми и достави месечни извештај о ESHS учинку Србијаводама. Извештај треба да садржи, као минимум: статистику ESHS инцидената, детаље о реализованим обукама у односу на планиране, детаље о спроведеном физичком мониторингу у односу на планирани (укључујући све уочене неусаглашености), усклађеност са националним дозволама, усклађеност са обавезама према међународним кредиторима, детаље о инспекцијама и ревизијама у односу на план, број и организацију ESHS особља и промене у особљу, управљање променама у ESHS систему, све ванредне ситуације, веће инциденте, несреће и неусаглашености, укључујући статус истраге и налазе, статус ESHS ATS-а и ажурирање регистра ризика.

Поред тога, сваки извођач је дужан да доставља недељни преглед ESHS статистике Србијаводама.

Сваки извођач је такође обавезан да учествује у недељним ESHS састанцима са „Србијаводе“.

5.1.5 Надзор ESHS од стране Србијаводе

Активностима надзора у области ESHS управљаће менаџер за безбедност и здравље на раду, менаџер за заштиту животне средине и менаџер за друштвено-економске аспекте из „Србијаводе“. Активности ће обухватати континуирани преглед и праћење недељних и месечних извештаја извођача, пријављивање и истрагу неусаглашености и инцидената, одржавање недељних ESHS састанака са извођачима и спровођење инспекција (укључујући заједничке инспекције).

Инспекције у оквиру ESHS надзора биће планиране и спровођене најмање једном месечно, а чешће током периода повећаног ESHS ризика, као што су почетак и завршетак радова, као и током активности са већим ризиком. Непланиране инспекције (изненадне провере) критичних/кључних зона пројекта такође ће се спроводити по потреби. Локације и време ових инспекција одређиваће се на основу текућих активности и проблема на пројекту, узимајући у обзир недељне/месечне извештаје извођача и пријаве неусаглашености/инцидената.

Циљ ESHS надзора је да обухвати све аспекте пројекта и све радне локације, при чему свака од њих мора бити обухваћена најмање једном годишње.

Запажања и налази инспекција биће разматрани са ESHS представницима извођача ради утврђивања и договора о потребним мерама.

Извештаји о ESHS надзору од стране Србијаводе морају, као минимум, да садрже:

- Назнаку градилишта и активности које су инспектоване;
- Детаље запажања, укључујући позитивне аспекте и уочене неусаглашености;
- Фотодокументацију запажања и идентификованих проблема.

У случају да инспекције у оквиру ESHS надзора идентификују неусаглашености, потребне корективне мере биће размотрене и договорене са извођачем и евидентирани у њиховом ATS систему.

5.1.6 Редовно ESHS извештавање ЈВП Србијаводе

Извештај о надзору у области ESHS припремају менаџер за безбедност и здравље на раду (HSE) и менаџер за друштвено-економске аспекте, и достављају га менаџменту Србијаводе на месечном нивоу. Извештавање може бити и чешће, уколико је потребно – на пример, у случају инцидената или неусаглашености, ради праћења плана санације и корективних мера. Извештај садржи преглед кључних питања и изазова током извештајног периода, на основу резултата инспекција у оквиру ESHS надзора и прегледа ESHS извештаја извођача и статуса њихових ATS система. Такође, одржаваће се месечни састанци Одбора за животну средину и друштвене аспекте (E&S Committee), на којима ће се разматрати налази из овог извештаја и дефинисати потребне мере.

Циљ редовног извештавања је да пројектни менаџмент „Србијаводе“ буде благовремено информисан о свим ESHS аспектима, како би могао да пружи смернице и повратне информације извођачима, као и подршку руководства у решавању кључних и стратешких питања на одговарајућем нивоу одлучивања.

5.2 Фаза експлоатације (O&M)

Србијаводе ће управљати пројектом и успоставити организациону структуру за фазу експлоатације, систем управљања, документацију и механизме за праћење и контролу. Све ово ће бити завршено пре почетка фазе експлоатације, након спроведене студије процене институционалних капацитета.

5.3 Спољно извештавање

ЈВП Србијаводе ће припремати Извештај о заштити животне средине и друштвено-економским аспектима и достављати га кредиторима уз подршку извођача квартално током фазе изградње, полугодишње током првих пет година фазе експлоатације (или до завршетка фазе наводњавања, у зависности шта наступи касније), а затим једном годишње.

Србијаводе се такође обавезује на следеће облике спољног извештавања:

Законска обавештења и извештавање надлежним националним регулаторним телима у складу са важећим прописима и дозволама пројекта.

- Пријава инцидената: Обавештавање о значајном инциденту/догађају у области животне средине и друштвених питања (како ће бити дефинисано у Уговору о зајму) у року од 48 сати од настанка. Детаљан извештај о истрази и план санације у року од 20 радних дана од настанка инцидента.
- Редовно извештавање кредитора пројекта током изградње и ране фазе експлоатације о усклађености са E&S политикама кредитора, укључујући мере ублажавања дефинисане у ESIA и овом ESMP-у, као и о утичку у односу на активности из ESAP-а.
- У складу са регулаторним захтевима, материјални инциденти (укључујући смртне случајеве) морају се пријавити надлежним органима у року од 24 сата од настанка. Сви такви инциденти биће такође пријављени кредиторима пројекта.

Сви инциденти у области животне средине и друштвених питања биће адекватно документовани, пријављени и извештени у складу са утврђеним процедурама наведеним у претходним одељцима овог ESMP-а.

Обавештавање и извештавање надлежним националним регулаторним телима вршиће се у складу са важећим законодавством и условима издатих дозвола и лиценци.

6. Мониторинг

Мониторинг представља кључну компоненту управљања заштитом животне средине током изградње бране Памбуковица. Главни циљ мониторинга је да се обезбеди да активности на пројекту не изазову негативне и нежељене последице по животну средину и да се потврди да су одговарајуће заштитне мере на снази. Мониторинг такође омогућава благовремено уочавање потенцијалних проблема и спровођење корективних мера, чиме се доприноси одрживом развоју и минимизирају негативни утицаји на биодиверзитет и околину.

Мониторинг ће се спроводити током свих фаза пројекта: пре изградње, током изградње, у фази експлоатације и у фази демонтаже, са циљем праћења ефикасности мера ублажавања утицаја и обезбеђивања усклађености са прописима и стандардима у области заштите животне средине. Поред тога, биодиверзитет у оквиру подручја пројекта биће пажљиво праћен, укључујући различите еколошке аспекте као што су водена и копнена станишта, присуство инвазивних врста, заштита дивљих животиња, као и квалитет воде и ниво буке.

Табела 6 План праћења (мониторинга) утицаја на животну средину и друштво

Фаза	Параметар мониторинга	Локација	Начин на који се врши праћење	Учесталост	Одговорна страна
Квалитет ваздуха					
Припремни радови	Загађивачи квалитета ваздуха (PM ₁₀ , PM _{2,5} , NO _x , SO ₂ , CO)	Градилиште и оближњи осетљиви рецептори (дефинисани у ESIA)	Мониторинг припремних радова / Узорковање и мерење квалитета ваздуха	Мониторинг ће се спроводити у периоду од најмање једног месеца, обухватајући репрезентативне временске услове.	ЈВП Србијаводе
Изградња, демонтажа	Загађивачи квалитета ваздуха (PM ₁₀ , PM _{2,5} , NO _x , SO ₂ , CO)	Градилиште/локација демонтаже и оближњи осетљиви рецептори (дефинисани у ESIA)	Редовна истраживања прашине / Узорковање и мерење квалитета ваздуха	Месечно током активности изградње/декомисија	Извођач
Изградња, демонтажа	Загађивачи квалитета ваздуха (PM ₁₀ , PM _{2,5} , NO _x , SO ₂ , CO)	Насеља дуж прилазних путева у Радуши, Слатини и Памбуковици, усеви унутар зоне утицаја, станишта и врсте унутар зоне утицаја	Визуелни мониторинг	Током активности изградње и демонтаже / свакодневно	Извођач

Фаза	Параметар мониторинга	Локација	Начин на који се врши праћење	Учесталост	Одговорна страна
Бука и вибрације					
Припремни радови	Извршити мерење буке у складу са чланом 18. Закона о заштити од буке у животној средини („Службени гласник Републике Србије“, бр. 96/2021) пре пуштања извора буке у рад и прибавити извештај о мерењу буке од овлашћене стручне организације.	У близини осетљивих рецептора / Насеља дуж прилазног пута у Радуши и станишта и врсте унутар зоне утицаја	Мониторинг припремних радова/ Мерења нивоа звука помоћу мерача нивоа звука	Једном, пре почетка грађевинских активности	ЈВП Србијаводе
Изградња, демонтажа	Извршити мерење буке у складу са чланом 18. Закона о заштити од буке у животној средини („Службени гласник Републике Србије“, бр. 96/2021)	У близини осетљивих рецептора / Насеља дуж прилазног пута у Радуши и станишта и врсте унутар зоне утицаја	Редован мониторинг / Мерења нивоа звука помоћу мерача нивоа звука	Месечно током изградње/демонтаже	Извођач
Изградња, демонтажа	Нивои буке и вибрација (на основу жалби)	На/у близини локације подносиоца жалбе (конкретна адреса)	Мониторинг на основу жалби / Мерења нивоа звука помоћу мерача нивоа звука	Током изградње и демонтаже / свакодневно, увече и ноћу / током активности на градилишту	Извођач
Изградња, демонтажа	Нивои вибрација / стање објеката	Насеља дуж приступног пута у Радуши, Слатини и Памбуковици (осетљиви рецептори као што су особе са респираторним обољењима, деца и старије особе); Дом здравља Памбуковица и Основна школа у Памбуковици;	Мониторинг у припремној фази / детаљна процена почетног стања свих осетљивих објеката коју спроводи квалификован, независан проценитељ, ради визуелне идентификације свих постојећих знакова спољашњих или унутрашњих оштећења, пукотина (укључујући величину, тип и правац) и слегања.	Једном, пре почетка грађевинских радова	Извођач

Фаза	Параметар мониторинга	Локација	Начин на који се врши праћење	Учесталост	Одговорна страна
		Добра културног наслеђа (где је применљиво)			
Изградња, демонтажа	Нивои вибрација / стање објекта	Насеља дуж приступног пута у Радуши, Слатини и Памбуковици (осетљиви рецептори као што су особе са респираторним обољењима, деца и старије особе); Дом здравља Памбуковица и Основна школа у Памбуковици; Добра културног наслеђа (где је применљиво)	Најмање једном у два месеца, и након грађевинских активности које на одређеној локацији генеришу висок ниво вибрација.	Најмање једном у два месеца, и након грађевинских активности које на одређеној локацији генеришу висок ниво вибрација.	Извођач
Изградња, демонтажа	Нивои вибрација / стање објекта	Насеља дуж приступног пута у Радуши, Слатини и Памбуковици (осетљиви рецептори као што су особе са респираторним обољењима, деца и старије особе); Дом здравља Памбуковица и Основна школа у Памбуковици; Добра културног наслеђа (где је применљиво)	Након завршетка радова, спровести процену стања у консултацији са погођеним становништвом ради идентификације евентуалних оштећења. Визуелно идентификовати све постојеће знакове спољашњих или унутрашњих оштећења, пукотина (укључујући величину, тип и правац) и слегања. По потреби, потврду обезбедити од стране квалификованог, независног проценитеља.	Једном, пре почетка грађевинских радова	Извођач
Изградња, демонтажа	Стање локалних / приступних путева	Локални / приступни путеви који се	Процена почетног стања свих приступних путева који ће се користити.	Једном, пре почетка грађевинских радова	Извођач

Фаза	Параметар мониторинга	Локација	Начин на који се врши праћење	Учесталост	Одговорна страна
		користе од стране Извођача	Процену спроводи грађевински инжењер са искуством у области путева, уз коришћење фотографског, видео и другог пратећег материјала ради документовања стања пута у извештајима са процене.		
Земљиште и подземне воде					
Изградња, рад, демонтажа	Квалитет и ниво подземних вода	Два пиезометра (један на левој и један на десној обали на профилу бране) (дефинисано у ESIA)	Узимање узорка и анализа у складу са Правилником о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС“, бр. 30/18 и 64/19), Анекс 2 – Вредности за ремедијацију загађивача у водоносном слоју	Два пута годишње	Извођач, ЈВП Србијаводе
Изградња, демонтажа	Квалитет и ниво подземних вода	Бунари под утицајем у насељима око акумулације.	Спровести почетна мерења нивоа подземних вода у погођеним бунарима пре почетка припремне фазе.	Једном, пре почетка грађевинских радова	Извођач
Изградња, рад, демонтажа	Квалитет и ниво подземних вода	Бунари под утицајем у насељима око акумулације.	Спровести редован мониторинг током припремне фазе, фазе изградње и фазе рада.	Квартално током изградње Годишње током рада (4 године)	Извођач током изградње, ЈВП Србијаводе током рада
Изградња, демонтажа	Ерозија земљишта, стабилност тла	Градилиште/локација демонтаже, позајмишта	Визуелни мониторинг (визуелна инспекција мера за контролу ерозије)	Током активности изградње и демонтаже / на почетку активности на градилишту	Извођач
Површинске воде					
Припремни радови, изградња, рад	Стратегију контроле загађења (WEMMP Акција 1)	Пројекат у целини	Мониторинг квалитета воде, инспекција мера за контролу квалитета воде	У току изградње и рада	Извођач, ЈВП Србијаводе
Рад	Обелодањивање количине воде и праћење хидрографа (WEMMP Акција 2)	Мерач протока постављен на цевоводу за испуст	Мониторинг смањења протока	Континуирано	ЈВП Србијаводе
Припремни радови до фазе рада и демонтаже	Мониторинг квалитета воде у акумулацији и низводно (WEMMP Акција 3)	Узводно на акумулацији и низводно од акумулације	Мониторинг квалитета воде	Месечно базно праћење које одражава сезонске промене.	Извођач, ЈВП Србијаводе

Фаза	Параметар мониторинга	Локација	Начин на који се врши праћење	Учесталост	Одговорна страна
				Дневно праћење током изградње и демонтаже. Месечно током прве 4 године након пуњења акумулације и квартално током фазе експлоатације.	
Рад	Мониторинг мера обнове узводно (WEMMP Акција 4)	Узводне биолошке, биотехничке, иофилтерске и пољопривредне праксе	Пратити раст шуме и ерозију. Пратити стабилност речних рукаваца и обала. Пратити унапређене пољопривредне праксе.	Годишње	ЈВП Србијаводе
Пројектовање – рад	Фрагментација станишта и расељавање врста (Акција 5 у оквиру WEMMP-а)	Водотокови које пројекат пресеца (посебно низводно од прелива)	Мониторинг водених станишта, кретања врста	У току изградње и рада	Извођач, ЈВП Србијаводе
Припремни радови, рад	Промене у бочној и уздужној динамици седимената низводно (WEMMP Акција 6)	Узводне баријере од поплава, акумулација, низводна река	Морфологија (нпр. акумулација седимената у седиментним замкама), замућеност воде (види и Акцију 3), батиметрија (нпр. акумулација седимената у акумулацији), доњи нанос, суспендовани нанос.	Годишње (или одмах низводно након поплавног догађаја/испирања)	Извођач, ЈВП Србијаводе
Рад	Састав плутајућег отпада	На преливном делу бране	Састав плутајућег отпада	Учесталост зависи од количине плутајућег отпада	ЈВП Србијаводе
Биодиверзитет (План управљања биодиверзитетом)					
Погледајте Поглавље 8.7 и Табелу 64 у документу „ЕСИА Том I, Књига 4 – Процена утицаја на биодиверзитет“, који садржи детаље Плана управљања биодиверзитетом и потребног мониторинга.					
Управљање ресурсима и материјалима					
Изградња	Количина материјала (ископаног, набављеног) и ресурса (вода, струја) коришћених у изградњи	Ископна налазишта, каменоломи ван локације, фабрике цемента, тело бране, приступни путеви и друге радне зоне и објекти Пројекта	Дневни записи о количини материјала и евиденција извођача радова	Месечно	ЈВП Србијаводе, Извођач

Фаза	Параметар мониторинга	Локација	Начин на који се врши праћење	Учесталост	Одговорна страна
			•		
Изградња	Количина воде захваћене из реке Уб	Било која тачка захвата воде од стране извођача из реке Уб	- Дневно праћење нивоа протока воде на месту захвата - Дневно праћење количине захваћене воде - Поштовање ограничења за захват воде утврђених од стране надлежног водопривредног органа у дозволи за захват воде	Дневно праћење, месечно извештавање	Извођач
Операција	Квалитет седимента	Једна локација у зони акумулације и по једна на свакој локацији депоновања	Верификација порекла материјала ГПС мапирање и вођење евиденције Аудити добављача и систем за праћење материјала Правилник о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седиментима и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 50/12), Анекс 3, Глава I – Граничне вредности за процену квалитета седимента, Табела 1 – Граничне вредности за процену стања и тренда квалитета седимента	Годишње	ЈВП Србијаводе
Изградња и пост-изградња	Стабилност земљишта, визуелни пејзаж	Локације за одлагање материјала	Визуелно праћење стабилности локација за одлагање	Месечно	Извођач
Управљање отпадом					
Све фазе	Праћење и документација отпада	Цео отисак пројекта	Преглед манифеста отпада, регистра отпада на локацији	Месечно	Извођач, ЈВП Србијаводе
Изградња	Сегрегација грађевинског отпада	Радне и складишне зоне	Обиласци локације, провера раздвајања отпада	Недељно	Извођач
Културно наслеђе					
Изградња	Спровођење процедуре за случајне налазе	Зоне ископа и земљаних радова	Дневни надзор и преглед евиденције инцидената	Континуирано	Извођач

Фаза	Параметар мониторинга	Локација	Начин на који се врши праћење	Учесталост	Одговорна страна
<i>Мониторинг друштвено-економских аспеката</i>					
Изградња	Утицаји на радну снагу (радни услови, здравље и безбедност, плате, радно време)	Градилиште	Преглед евиденције из људских ресурса, интервјуи са радницима, инспекције на лицу места	Квартално	Извођач, уз надзор ЈВП „Србијаводе“
Изградња	Подаци о локалном запошљавању (број радника, удео локалних радника, полна структура)	Градилиште	Преглед евиденције радне снаге и података о запосленима	Месечно	Извођач радова, под надзором ЈВП „Србијаводе“
Изградња	Разрешавање жалби – радна снага (број, врста, решавање жалби)	Регистар жалби радне снаге	Преглед евиденције жалби и извештаја о њиховом решавању	Месечно	Извођач, уз надзор ЈВП „Србијаводе“
Изградња	Разрешавање жалби – заједница (број, врста, решавање жалби)	Регистар жалби заједнице	Преглед евиденције жалби и извештаја о њиховом решавању	Месечно	Извођач, уз надзор ЈВП „Србијаводе“
Све фазе	Имплементација Плана за обнављање извора прихода	Више	Преглед спровођења дефинисаних мера, евидентирање напретка и доказа о спровођењу.	Интерно – квартално Екстерно – биће дефинисано (напомена навести испод табеле)	ЈВП „Србијаводе“ (уз подршку страна одговорних за спровођење LRP мера)

Следеће треба имати у виду и размотрити поред онога што је дефинисано у ESMP-у:

- Екстерни мониторинг још увек није дефинисан од стране EBRD-а. Када улоге и одговорности у вези са мониторингом буду потврђене, табела ће бити сходно томе ажурирана.
- Очекује се да ће спољни субјекти пратити процес откупа земљишта и утицаје на средства за живот — Завршни извештај (Completion Audit) је дефинисан у оквиру Плана корективних мера за историјску експропријацију земљишта и биће спроведен након што се процес експропријације заврши и мере из Плана корективних мера буду у значајној мери имплементирани.

7. Управљање променама

Процес управљања променама примењује се током изградње, пуштања у рад, рада и демонтаже.

Процес који је успостављен за управљање променама које утичу на аспекте животне средине, друштвено-економске заштите и здравља и безбедности (ESHS) у оквиру пројекта треба да буде интегрисан у свеобухватни процес управљања променама на нивоу компаније.

Промене у вези са ESHS аспектима које треба размотрити укључују:

- нове планиране активности или процесе и/или промене у активностима пројекта, дизајну или отиску, које могу довести до потенцијалних утицаја који нису били предмет процене у оквиру ESIA пакета пројекта;
- промене у управљању, ублажавању и праћењу ESHS обавеза које нису биле разматране у ESIA пакету пројекта;
- измене/ажурирања законских и регулаторних захтева, техничких стандарда и пословних циљева који могу изазвати потенцијалне утицаје који нису били предмет процене у оквиру ESIA пакета пројекта.

Промене које треба размотрити могу укључивати:

- прецизирање дизајна или резултате детаљног пројектовања;
- промене у методологијама изградње;
- препреке на терену током изградње;
- резултате додатних теренских истраживања и мониторинга;
- коментаре/забринутости које су доставили јавност/субјекти заинтересоване стране/кредитори;
- промене у прописима или захтевима регулаторних тела.

Слика 3 Дијаграм процедуре управљања променама у области заштите животне средине, друштвено здравља и безбедности (ESHs)

Овај процес се такође примењује на промене у вези са пратећом инфраструктуром која се налази ван главне зоне пројекта, као што су приступни путеви, мреже за наводњавање, кампови за изградњу, зоне за управљање отпадом или смештај за раднике.

Процес управљања ESHS променама спроводи ESHS менаџер и обухвата следеће кораке:

➤ Идентификација промене

ESHs промене се могу идентификовати на више начина, укључујући захтеве извођача, инжењерских и грађевинских тимова. Промене које потичу од ових тимова се сумирају у Обрасцу за управљање променама (који ће развити и доставити „Србијаводе“).

Извођачи треба да доставе образложење за предложену промену, размотрене алтернативе и своју прелиминарну процену ESHS категорије.

➤ Анализа утицаја промене и обавештавање о променама

По пријему Обрасца за управљање променама, ESHS менаџер спроводи:

- Процену ризика предложене промене;
- Скрининг преглед свих предложених промена које могу довести до нових или додатних значајних утицаја (позитивних или негативних) који се разликују од оних идентификованих у оквиру ESIA пакета.

Претходна процена коју спроводи ESHS менаџер, уз подршку других запослених у „Србијаводама“, Еколошког стручњака извођача/пројектног тима и/или спољних консултаната.

Резултат скрининга је класификација промене у једну од следећих категорија:

- Промене нивоа 1 – Промене са мањим потенцијалним утицајем пре ублажавања.

- Промене нивоа 2 – Промене са умереним потенцијалним утицајем пре ублажавања.
- Промене нивоа 3 – Промене са великим потенцијалним утицајем пре ублажавања.

Имплементација по нивоу промене:

За промене нивоа 1: „Србијаводе“ их спроводи без обавештавања зајмодаваца.

За промене нивоа 2: „Србијаводе“ обавештава зајмодавце, али није потребно њихово одобрење пре имплементације.

За промене нивоа 3: „Србијаводе“ мора да добије одобрење зајмодаваца пре имплементације.

Промене које се сматрају нивоом 3 укључују:

- Промене у дизајну, отisku или активностима пројекта које могу довести до новог великог утицаја или повећати већ процењени утицај на ниво великог утицаја.

За све промене нивоа 2 и 3, потребна је ESHS студија како би се потврдило да ли се утицаји већ обрађују у ESMP-у, могу се ублажити додатним мерама или захтевају измене планова управљања.

„Србијаводе“ ће водити регистар свих ESHS промена, укључујући детаље промене, датум прегледа, налазе и образложење, процену значаја и мере које ће бити предузете и до када.

Овај регистар (Дневник промена) ће се периодично прегледати и делити са зајмодавцима на захтев. Све активности у вези са управљањем ESHS променама ће се пратити до затварања и редовно ажурирати.

Ако промена захтева ревизију еколошких дозвола или националне EIA документације, Јединица за имплементацију пројекта (PIU) и Надзорни инжењер ће координирати са регулаторним телима ради усаглашавања и подношења ажуриране документације.

У случајевима када одобрена промена уводи мере ублажавања које нису обухваћене постојећим ESMP-ом, извођач је дужан да припреми додатак ESMP-у или CESMP-у, који ће прегледати PIU и зајмодавци.

Детаљна процедура за управљање променама, укључујући категоризацију и образац за процену, представљена је у Прилогу А – Процедура управљања променама.

8. Обука

Захтеви у вези са обуком односе се на фазе изградње, пуштања у рад, фазу рада и демонтаже.

8.1 Јавно водопривредно предузеће

„Србијаводе“ је посвећена обезбеђивању да сви запослени добију одговарајућу ESHS обуку у складу са својим радним задацима. Особље ангажовано на пројекту се бира и запошљава на основу компетенција и искуства.

Сви запослени ће проћи уводну обуку која укључује ESHS информације релевантне за све улоге, укључујући стварне или потенцијалне ESHS ризике повезане са њиховим радним активностима, понашањем и могућим последицама уколико се не поштују ESHS обавезе пројекта. Поред тога, сви ће добити континуирану, улогом специфичну ESHS обуку, која узима у обзир различите нивое одговорности, способности и ризика повезаних са сваком позицијом.

Захтеви за обуком у циљу изградње капацитета биће дефинисани као део процене капацитета.

8.2 Извођач

Извођачи и пружаоци услуга су уговорно обавезани да спроведу прописане ESHS захтеве за обуку, укључујући израду и спровођење матрице обуке и компетенција по улогама (План обуке). Ова обавеза ће бити дефинисана уговором.

Сваки извођач мора да обезбеди да су сви радници на градилишту (сопствени и подизвођачи) адекватно квалификовани и да поседују потребна знања и вештине у области ESHS за извршавање својих радних задатака.

Пре почетка радова, сваки извођач је дужан да достави План обуке са дефинисаним захтевима за обуку по улогама на преглед и одобрење од стране „Србијавода“.

План обуке треба да се заснива на анализи потреба за обуком и да садржи, као минимум:

- програм уводне обуке за све запослене (сопствене и подизвођаче), као и за посетиоце градилишта;
- минималне захтеве за компетенције (укључујући релевантне сертификате) по улогама;
- распоред обнављања обуке у складу са регулаторним захтевима и специфичностима радног места;
- општу и специфичну обуку по радном месту/задатку, у складу са потребама за извршавање радних дужности (сопствени и подизвођачи).

Извођачи су дужни да током трајања грађевинских радова редовно спроведу евалуације како би се осигурало да је План обуке испунио своје циљеве, односно да су сви запослени (сопствени и подизвођачи) адекватно квалификовани, компетентни и способни за обављање својих задатака. Учесталост и време ових евалуација одређују извођачи, уз одобрење „Србијавода“.

Спровођење ESHS захтева за обуку ће „Србијаводе“ надгледати током целог трајања уговора, у складу са одредбама овог ESMP-а.

9. Преглед управљања

Прегледи управљања ће се спроводити током фазе изградње, пуштања у рад, фазе рада и демонтаже.

Прегледи управљања од стране „Србијавода“ и извођача обухватају:

- прегледе учинка „Србијавода“;
- ESHS прегледе извођача;
- састанке управљања пројектом;
- недељне и месечне састанке ESHS функције.

Више руководство „Србијавода“ ће периодично прегледати укупну ефикасност ESHS система управљања, најмање једном годишње. Обим прегледа ESHS управљања укључује:

- одступања и корективне мере;
- резултате праћења и мерења;
- резултате ревизија;
- повратне информације и забринутости заинтересованих страна (проистекле из процеса укључивања заинтересованих страна);
- адекватност ESHS ресурса;
- ESHS учинак;
- трендове ESHS инцидената, одговор и извештавање;
- могућности за континуирано унапређење;
- значајне ESHS ризике и предвиђено управљање ризицима у наредном периоду.

Годишњи преглед ESHS управљања ће служити као основа за годишње ESHS планирање и постављање циљева, као и за све потребне промене, укључујући потребе за ресурсима.

10. E&S Обавезе и мере за ублажавање

По завршетку процеса, мере ублажавања за решавање потенцијалних утицаја пројекта, дефинисане у оквиру ESIA документације, пренете су у Регистар обавеза у виду конкретних мера, активности управљања и праћења које се спроводе током фаза реализације пројекта.

Регистар обавеза представља сажетак свих активности које се пројекат обавезао да спроведе како би се обезбедио прописани ниво заштите животне средине, друштвене одговорности, здравља и безбедности. Регистар је развијен у формату који је лак за разумевање и омогућава његову практичну примену од стране ESHS особља током извршења пројекта.

Регистар обавеза је послужио као основа за израду Планава управљања пројектом, који су дефинисани у оквиру овог плана и детаљно описују процедуре које PWMС Србијаводе и извођачи морају спровести ради испуњења преузетих обавеза. Регистар обавеза представља саставни део овог ESMP-а и налази се у Прилогу Б.

Прилог А

Поступак управљања променама

Видети посебан документ.

Прилог Б

Регистар обавеза

Видети посебан документ.

Прилог Ц

План управљања биодиверзитетом (као што је представљено у ESIA, Том I, Књига 4 – Процена утицаја на биодиверзитет)

Видети посебан документ.

Прилог Д

Списак мера ублажавања

Види посебан документ.